

JAARVERSLAG 2023

VERRE NAASTEN
— geloof delen wereldwijd —

GODS WERELDWIJDE KERK AAN HET WERK

INHOUD

	6
1. OVER VERRE NAASTEN	10
2. STRATEGIE EN BELEID	18
3. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN	24
4. PROGRAMMA'S WERELDWIJD	40
5. RESULTATEN	42
6. ORGANISATIE	46
7. JAARREKENING 2023	60
8. VERKLARINGEN	

VOORWOORD

'Dan zal een wolf zich neerleggen naast een lam, een panter vlijt zich bij een bokje neer; kalf en leeuw zullen samen weiden en een kleine jongen zal ze hoeden. Een koe en een berin grazen samen, hun jongen liggen bijeen; een leeuw eet stro, net als een rund. Bij het hol van een adder speelt een zuigeling. Een kind graait met zijn hand naar het nest van een slang. Niemand doet kwaad, niemand sticht onheil op heel mijn heilige berg. Want kennis van de Heer vervult de aarde, zoals het water de bodem van de zee bedekt.' (Jesaja 11: 6-9, NBV21).

Wat een profetie van Jesaja. Zo zal het eenmaal zijn. Wat een toekomst! Profetie dwars door de berichten van de oorlog in Oekraïne heen, dwars door beelden heen van Palestijnse en Joodse slachtoffers. Dwars door verhalen heen van miljoenen ontheemden die gevlucht zijn uit Soedan.

Eenmaal wordt een herschape wereld werkelijkheid. De relatie tussen mens en God, tussen mensen onderling en tussen mens en schepping zal weer in het teken staan van shalom: vrede. Tot die tijd leven we ook nu al in Gods koninkrijk en mogen we lichtpuntjes opmerken van de volmaakte toekomst. Lichtpuntjes als voorboden, voorproefjes. In het voorjaar van 2023 vroegen we tijdens een campagne aandacht voor partner-kerken in Zimbabwe. Schoon (drink)water is daar geen vanzelfsprekendheid. Nu zijn er waterputten gegraven en kunnen mensen schoon water drinken tijdens de extreme droogte dit jaar. Een knipoog van de Schepper naar het levende water.

Ik denk ook aan het verhaal van die ene broeder uit Myanmar die ik tijdens de Internationale Conferentie ontmoette. Hij heeft te maken met anarchie en een dictatuur. Toch keert hij onbevreesd terug naar zijn land, omdat hij zich daar geplaagd voelt door God. Een lichtpuntje vanuit de hemel, dat ons ook mag inspireren om vol te houden. We zagen partner-kerken omzien naar de onaanzienlijken, naar zieken en naar stervenden. Door hen te ondersteunen met een troostende arm, met medicijnen en eten, mochten zij Jezus vertegenwoordigen: lichtpuntjes in vaak moeilijke omstandigheden.

Aan het eind van het jaar werden we als medewerkers van Verre Naasten geconfronteerd met het plotselinge overlijden van Nico Zwemstra. Nico was zeer geliefd bij collega's en bij partners in Azië. Hij wist zich een instrument in Gods handen en liet geen mogelijkheid onbenut om iets te laten zien van zijn Verlosser, Jezus Christus en Zijn koninkrijk. Tijdens de dankdienst voor het leven van Nico konden zijn kinderen getuigen van de zekerheid van het geloof. Knipogen van God naar ons, zelfs bij zo'n droevige gebeurtenis. Lichtpuntjes naar ons die (nog) achterblijven: eenmaal zal de kennis van de Heer heel de aarde vervullen en zal de wolf zich neerleggen naast het lam. Dat is onze toekomst en in dat vertrouwen gaan we ook in 2024 weer aan de slag.

Dank voor uw meelevens, meebidden en meefinancieren van het werk van Verre Naasten. Dankzij uw betrokkenheid konden we partner-kerken ondersteunen om lichtend licht en zoutend zout te zijn in hun eigen omgeving, cultuur en taal.

Klaas Harink

Directeur Verre Naasten

06-10889220 / k.harink@verrenaasten.nl

1. OVER VERRE NAASTEN

1.1 Missie, visie, strategie en doelstellingen

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie van en voor kerken. Onder mission verstaan wij alle activiteiten van de missionaire kerk, in woorden en daden, die bijdragen aan de verkondiging van Gods evangelie, in opdracht van Christus. Daarin weten wij ons verbonden met en ondersteunen wij de Nederlandse Gereformeerde Kerken (NGK) bij hun mission-werk: 'geloof delen wereldwijd'. Want we verlangen ernaar dat wereldwijd mensen in Jezus Christus geloven als Verlosser en Hem gaan volgen. Daarbij geloven we dat kerken geroepen zijn om het geloof te delen, in woorden en daden. Zodat niet-christenen te weten komen wie Jezus Christus is. Daarbij ontdekken we steeds meer dat we de impact van het wereldwijde mission-werk – daar én hier – kunnen versterken door kerken wereldwijd aan elkaar te verbinden.

Missie

Alle mensen wereldwijd geloven in Jezus Christus als hun Verlosser en gaan Hem volgen.

God maakt zich in de Bijbel bekend als een God die in liefde omziet naar de wereld. Hij zendt zelfs Zijn Zoon Jezus om de wereld te verlossen. Mission mag gaan in het spoor van Jezus, die in liefde omziet naar mensen en hen wil bevrijden, nú en straks. Gedreven door Jezus' opdracht en ons verlangen om het geloof te delen, mogen wij Gods koninkrijk bekendmaken, in woorden en daden. Zodat steeds meer mensen op de wereld ontdekken dat Jezus Christus hun Verlosser is en Hem gaan volgen.

Visie

Kerken zijn, als lokale geloofsgemeenschappen, geroepen om het geloof te delen, in woorden en daden.

Wij geloven dat God Zijn kerk wereldwijd bouwt. Daarbij zien we dat de opdracht om het geloof te delen allereerst bij lokale kerken ligt. Zij zijn hiertoe ook het beste in staat, omdat ze onderdeel uitmaken van de lokale cultuur en context. Als kerken wereldwijd zijn we aan elkaar gegeven en mogen we samen optrekken in dit mission-werk.

Strategie

Door kerken wereldwijd aan elkaar te verbinden, versterken we het mission-werk.

Lokale support-kerken in Nederland steunen, via (regionale) samenwerkingsverbanden, partner-kerken in binnen- en buitenland met gebed, inspiratie, bemoediging, advies en geld. Dit draagt eraan bij dat deze geloofsgemeenschappen in hun eigen taal en cultuur Gods liefde en redding bekendmaken, in woorden en daden. Deze samenwerking is een gelijkwaardige relatie die leidt tot wederzijdse inspiratie en bemoediging en het samen vieren én beleven van Gods kerk wereldwijd.

In deze samenwerking sluiten we aan bij wat er al gebeurt door partner-kerken. Daarin zien we vijf 'soorten' activiteiten (zie hoofdstuk 4): missionair werk door lokale partner-kerken (evangelisatie); kerkelijk opbouwwerk; diaconale projecten; educatie en noodhulp.

Verre Naasten

Verre Naasten is een landelijke mission-organisatie die NGK-kerken in Nederland ondersteunt bij de uitvoering van hun mission-werk in buiten- én binnenland. Dat doen wij door het faciliteren en stimuleren van relaties tussen support-kerken in Nederland en verwante partner-kerken in binnen- en buitenland. Met als doel: samen kerk-zijn vieren én beleven, maar ook: elkaar inspireren, bemoedigen, aansporen en ondersteunen in het bekend maken van Gods wereldwijde reddingsplan.

Onze doelstellingen

1. Bijdragen aan geloof delen wereldwijd: we ondersteunen support-kerken in Nederland (meestal georganiseerd in een Regionaal Samenwerkingsverband: RSV) bij de uitvoering van hun mission-werk wereldwijd, waaronder Nederland.
2. Uitvoeren van het beleid zoals dat door de leden van de vereniging Verre Naasten is en wordt vastgesteld.

Onze activiteiten (middelen)

1. Ondersteunen van onze partners in het buitenland en in Nederland;
2. Geven van voorlichting in Nederland over mission (stimuleren bewustwording over mission);
3. Werven van inkomsten (fondsenwerving);
4. Ondersteunen van kerken in Nederland bij de uitvoering van hun missionaire opdracht.

1.2 Raad van toezicht

In 2023 konden we, met unanieme instemming van onze leden (RSV's = Regionale Samenwerkingsverbanden van Nederlandse support-kerken), een aantal organisatorische aanpassingen doorvoeren:

- Stichting Verre Naasten werd vereniging Verre Naasten;
- De bestaande RSV's die lid waren van het Landelijk Samenwerkingsverband Mission (LSV) zijn lid geworden van de vereniging Verre Naasten;
- Het LSV werd opgeheven en daarmee verdween een dubbelheid in de organisatiestructuur;
- De vereniging Verre Naasten wordt nu aangestuurd door een raad van toezicht en niet meer door een toezichthoudend bestuur. De directeur werd directeur-bestuurder.

De raad van toezicht besloot een opleiding voor intern toezicht in Nederland te volgen, waarin geleerd wordt toezicht te houden op de huidige transities in organisaties en hoe je als toezichthouder daarin van meerwaarde kunt zijn. Bij gebleken geschiktheid wordt deze opleiding ook in de toekomst aangeboden aan nieuwe leden van de raad van toezicht.

De leden van de raad van toezicht van de vereniging Verre Naasten worden door de leden van de vereniging benoemd (zie ook het organigram hiernaast). De raad van toezicht functioneert conform het vrijwilligersmodel: de raad van toezicht bestaat uit vrijwilligers.

Taken

De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken binnen de vereniging en de met haar verbonden onderneming of organisatie. De raad van toezicht staat het bestuur met raad terzijde. De bestuursverantwoordelijkheid en de verantwoordelijkheid voor de dagelijkse uitvoering ligt bij de directeur-bestuurder van Verre Naasten, zoals ook vastgelegd in ons bestuursreglement.

De raad van toezicht heeft drie rollen te vervullen:

- Ze houdt, mede namens de leden, toezicht op de directeur-bestuurder van de vereniging Verre Naasten en in die rol stelt ze het beleid, de jaarplannen en de jaarstukken vast;
- Ze is werkgever voor de directeur-bestuurder;
- Ze is sparringpartner voor de directeur-bestuurder.

Verantwoording

De raad van toezicht legt periodiek verantwoording af van haar werkzaamheden in de algemene ledenvergadering en in het jaarverslag van de vereniging. Voor de uitvoering en toetsing van beleid en jaarplannen neemt de raad van toezicht diverse documenten als uitgangspunt: het Algemeen Beleid Mission, vastgestelde begrotingen, jaarplannen, beleidsnotities, rapportages van de accountant en richtlijnen van het CBF.

Overzicht leden raad van toezicht en nevenfuncties

Statutair bestaat de raad van toezicht uit ten minste drie leden. Op 31 december 2023 bestond de Raad van Toezicht uit zes leden. In 2023 traden drie leden af: Albert Veerman (voorzitter), Ale Riedstra en Karin Oldenhuis. Tot nieuwe voorzitter werd in juni Alwin te Rietstap benoemd. In de ledenvergadering van december werd Corinne Starreveld als nieuwste lid van de raad van toezicht benoemd.

Benoemingen vinden plaats voor een periode van drie jaar. Er zijn maximaal twee herbenoemingen van drie jaar mogelijk. [Klik hier voor de actuele samenstelling van de raad van toezicht.](#)

Onkostenvergoedingen

Leden van de raad van toezicht hebben op geen enkele wijze zakelijke relaties met Verre Naasten. Ook zijn er geen familierelaties binnen het bestuur. De leden van de raad van toezicht ontvangen geen bezoldiging. Ook worden aan hen geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Leden van de raad van toezicht ontvangen slechts vergoedingen voor gemaakte onkosten. Deze kosten zijn hoofdzakelijk reiskosten, voor bijvoorbeeld het bijwonen van de bestuursvergaderingen. In 2023 is er door de raad van toezicht 545,78 euro aan onkosten gedeclareerd.

Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder wordt benoemd door de raad van toezicht van de vereniging Verre Naasten, nadat de leden van de vereniging hiermee hebben ingestemd. Hij bestuurt en vertegenwoordigt de vereniging.

De directeur-bestuurder legt via het jaarverslag (algemeen en financieel) jaarlijks verantwoording af aan de leden van de vereniging, donateurs, partners en andere belangstellenden.

1.3 Regionale Samenwerkingsverbanden

Voor de uitvoering van het mission-werk werken de meeste Nederlandse kerken regionaal samen in Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's). Deze RSV's vormen samen de vereniging Verre Naasten, zoals benoemd in paragraaf 1.2. Verre Naasten ondersteunt en adviseert RSV's op het gebied van beleidsvorming, projectmanagement en -beoordeling, en communicatie. De volgende 12 Regionale Samenwerkingsverbanden werken samen met en/of maken gebruik van diensten van Verre Naasten:

1. Drenthe Mission | Verre Naasten
2. Groningen Mission | Verre Naasten
3. India Mission | Verre Naasten
4. Indonesië Mission | Verre Naasten
5. Kenia Mission | Verre Naasten
6. NGZN (Nqutu Mission | Verre Naasten)
7. Oekraïne Zending
8. Rijnmond Mission | Verre Naasten
9. Utrecht Mission | Verre Naasten
10. West-Afrika Mission | Verre Naasten
11. Zuid-Afrika Mission | Verre Naasten
12. Zuid-India Mission | Verre Naasten

Meer weten over één van de Regionale Samenwerkingsverbanden? [Kijk op de overzichtspagina.](#)

1.4 Gastleden

Het Landelijk Samenwerkingsverband Mission had in 2023 vier gastleden: bevlogen particuliere mission-organisaties met hun wortels in de voormalige GKv en NGK, en een samenwerkingsrelatie met Verre Naasten. Gastleden zijn:

- [Stichting Steun Reformatie Oostenrijk \(SSRO\)](#)
- [Stichting Fundament](#)
- [Vereniging Steun Oost-Soemba \(SOS\)](#)
- [Stichting Sizanani](#): in 2023 hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met het stichtingsbestuur van Sizanani Nederland. Vanaf 1 maart 2024 zullen de werkzaamheden op het gebied van projectbeheer, fondsenwerving en communicatie ondergebracht worden bij Verre Naasten, in nauwe afstemming met het NGZN-bestuur.

2. STRATEGIE EN BELEID

In al onze activiteiten staat onze missie 'geloof delen wereldwijd' centraal. Om die missie te bereiken, werken we samen met lokale kerken en organisaties in binnen- en buitenland die daar volop mee bezig zijn en het geloof delen in woorden én daden. Het gaat daarbij om kerken en organisaties waarmee we ons verwant voelen vanwege onze gereformeerde identiteit. Vaak zijn de partner-kerken en -organisaties onderdeel van onze gereformeerde en presbyteriaanse 'kerkfamilie'.

Samenwerkingsgebieden

In 2023 mochten we samenwerken met 87 partners (kerken, theologische scholen en christelijke organisaties) in 36 landen. Het mission-werk is enorm gevarieerd. Onze partners weten het beste waar in hun omgeving kansen liggen om het geloof te delen. We werken samen op het gebied van:

1. Kerkelijk opbouwwerk
2. Evangelisatie
3. Diaconale projecten
4. Educatie
5. Noodhulp

Investeren in mensen

Binnen die verschillende aandachtsgebieden ondersteunen we met kennis, mensen en financiële middelen. Daarbij is capaciteitsopbouw (bouwen aan sterke, zelfstandig functionerende kerken/organisaties) voor ons een belangrijke focus. Zo willen we ervoor zorgen dat – in afhankelijkheid van God – het bereik, het effect en de duurzaamheid van het mission-werk zo groot mogelijk is.

Alle mission-werk met partners gebeurt binnen een relatie waarin we elkaar mogen bemoedigen en aansporen om Jezus te volgen. Binnen zo'n relatie is ook ruimte voor ondersteuningsvragen. Gods kerk is wereldwijd; vanuit Nederland mogen we daarbij aansluiten en lokale kerken elders in de wereld, indien nodig, ondersteunen bij hun taak om 'het geloof te delen'. Gebruikmakend van hun ervaring, kennis en kunde, en vanuit het besef dat een ieder talenten heeft ontvangen om mee te werken.

Werken aan betrokkenheid

Voor het uitvoeren van onze missie 'geloof delen wereldwijd' is de betrokkenheid van onze achterban onmisbaar. Het stimuleren en vergroten van die betrokkenheid is daarom voor ons ook een belangrijke doelstelling. Daarnaast zijn we ervan overtuigd dat het verrijkend is voor ons in Nederland om oog te hebben voor wat God wereldwijd doet. Dat kan ons bemoedigen. We kunnen van elkaar leren. De betrokkenheid van onze achterban (meeleven, meebidden en meefinancieren) is van belang voor de partner én voor onszelf; samen leven tot Gods eer!

2.1 SWOT (sterkte-zwakte analyse) Verre Naasten

Sterktes	Zwaktes
1. Sterktes (partners) • Gelijkaardig partnerschap (lokaal eigenaarschap, geloofsverbondenheid) • Professionele aanpak • Afgebakende partnergroep (kerken of daaraan verbonden organisaties) • Gevarieerde partners (groot/klein, zwak/sterk, type programma's, geografisch) 2. Sterktes (achterban) • Kerken als duidelijke achterban (natuurlijke ingang in GKv- en NGK- gemeenten) • Professionele en betrokken aanpak • Naamsbekendheid Verre Naasten • Bereidheid en mogelijkheid om (financieel) bij te dragen 3. Sterktes (structuur) • In de haarvaten van lid-kerken • Goede mix (tussen regionale / plaatselijk vrijwilligers en landelijke professionals)	1. Zwaktes (partners) • Veel (kleine) kerken als partners • Verwevenheid relatie & ondersteuning • Ver weg 2. Zwaktes (achterban) • Betrokkenheid kerkleden • Betrokkenheid lid-kerken • Afname gevoelde urgentie van mission-werk (Verouderd) beeld Verre Naasten RSV's 3. Zwaktes (structuur) • Inzetbaarheid (deskundigheid, tijd) RSV-ers • Ingewikkelde structuur voor partners en achterban • Niet efficiënt • Gevoelde eigenaarschap bij lid-kerken
Kansen	Bedreigingen
1. Kansen (partners) • Know how Verre Naasten (inzetten voor partners) • Christelijke verbondenheid met de kerk van alle plaatsen. • Meer digitale mogelijkheden (relatie en programma's) • Samenwerking met collega organisaties • Wereldwijde calamiteiten (noodzaak tot samenwerking wordt meer gezien) 2. Kansen (achterban) • Ingang bij kerken/kerkleden • Behoefte aan handelingsperspectief • Wereldwijde verbondenheid en wedekerigheid (o.a. digitaal) • Projectmatig werken 3. Kansen (structuur) • Ambassadeurs in de lid-kerken • RSV-er schakel naar lid-kerken • Onderscheiden niche • Versterken van vaardigheden • Samenwerking met verschillende kerkverbanden	1. Bedreigingen (partners) • Belangen van kerkverbanden / instituten wordt niet gezien • Toegang tot partners • Afname draagvlak voor samenwerking met 'witte Westen' • Toenemende digitalisering (voor kleine / fragile partners) • Afhakkers vanwege veranderende identiteit in lid-kerken 2. Bedreigingen (achterban) • Afnemen affiniteit met kerk(verbanden) • Omvang achterban daalt • Geefgedrag (beleving, diaconaal, eigen kring eerst) • Informatie moeheid • Uitbesteden van mission-werk aan professionals 3. Bedreigingen (structuur) • Aversie tegen (kerk)structuur • Versimpeling van oplossingen • Veranderingsgezindheid • Structuur mission-werk niet uit te leggen

Bovenstaande SWOT is ook opgenomen in ons meerjarenbeleidsplan 2022-2026, waar ze uitmondt in een aantal strategische keuzes voor middellange termijn. In december 2021 werd dit [meerjarenbeleidsplan](#) behandeld en vastgesteld door de leden van de vereniging Verre Naasten en gepubliceerd op onze website.

2.2 Strategische aandachtsgebieden

Verre Naasten heeft een aantal strategische aandachtsgebieden op het niveau van de vereniging Verre Naasten geformuleerd, hieronder is per aandachtsgebied de actuele stand van zaken af te lezen.

Op verenigingsniveau

	Aandachtsgebied	Streefwaarde	Resultaat
1	Jaarlijks wordt in het kader van het portfolio-beleid het PME-dashboard opgesteld. Hierin zitten vijf sturingselementen en vijf informatieve elementen.	Streefwaarde: 80% is conform wenselijke situatie	Peiljaar 2022 Peiljaar 2023 volgt in rapportage P1 2024
2	Elke twee jaar wordt er een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd bij partners.	Streefwaarde: 80% van de vragen minimaal voldoende	2023 (18 vragen), respons 65% (was vorige keer 45%) Gemiddelde score: 0,2% -- 2,9% - 26,5% + 67,8% ++ 2,7% n.v.t.
3	Jaarlijks wordt er een overzicht gemaakt op RSV-niveau wat betreft de mate van betrokkenheid van support-kerken, waarbij ook het aantal 'niet-leden' wordt bijgehouden.	Streefwaarde: 75% van de support-kerken is betrokken	Seizoen 2023/2022: 58% (+12%) goed 33% (-5%) matig 8% (-6%) onvoldoende
4	Elke twee jaar wordt er een tevredenheidsonderzoek gedaan onder RSV-bestuursleden over de samenwerking met Verre Naasten.	Streefwaarde: 7,5	2022: 8,3
5	Jaarlijks wordt er een financieel dashboard gepresenteerd aan LSV.	Streefwaarde: Op LSV-niveau waarden we de financiële situatie voor de komende vijf jaren als voldoende	Peiljaar 2022 Peiljaar 2023 volgt in rapportage P1 2024

Op niveau van Verre Naasten

6	Elke twee jaar wordt er een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder medewerkers Verre Naasten.	Streefwaarde: 8,0	2023: 8,6 (was 8,5)

2.3 Strategisch partnerschappen

2.3.1 Stichting Pharos

Sinds 2013 onderhouden we een strategisch partnerschap met Stichting Pharos. Deze familiestichting is opgericht door de familie Mars. Met de stichting wil de familie, naar het voorbeeld van Jezus, licht brengen in de wereld. We zijn dankbaar dat Stichting Pharos en Verre Naasten elkaar vinden in deze missie en hierin samen optrekken. Zo mogen we, via een breed scala aan projecten, Jezus' licht, liefde en redding brengen; in woorden en daden!

De intensieve samenwerking resulteerde de afgelopen jaren in substantiële steun voor een flink aantal mission-projecten wereldwijd. In 2023 was dat maar liefst ruim 748.341 euro. In 2023 konden we de volgende projecten samen met en dankzij Stichting Pharos opstarten/uitvoeren:

Thuiszorg en praktische hulp voor duizenden mensen met hiv/aids (en hun families) in Zuid-Afrika. De financiële ondersteuning van dit werk bevindt zich in een afbouwfase (2021-2025). Tegelijkertijd investeren we samen in meer (financiële) zelfredzaamheid van de Zuid-Afrikaanse aids-partners door het stimuleren van inkomensgenererende activiteiten, zoals een slakkenkwekerij, groentetuinen en een wasserij/strijkservice. In oktober 2023 werd door Stichting Pharos (Marianne Mars) en Verre Naasten (Hagar Prins) een werkbezoek gebracht aan onze partners;

Bouw van een nieuw opvanghuis voor kinderen die slachtoffer zijn van seksueel misbruik en uitbuiting in Sri Lanka. De uitvoering van dit project liep helaas vertraging op, vanwege aanhoudende perikelen rond de bouwvergunning en enorme inflatie. In 2023 lukte het om de bouw, op een paar kleine afwerkpunten na, volledig af te ronden. De officiële opening is in het voorjaar van 2024. Stichting Pharos droeg 35.000 euro extra bij, bovenop de oorspronkelijke aanvraag;

Een succesvolle editie van de Internationale Conferentie, van 1 juni – 13 juni 2023 te Zwolle. De conferentie met 22 deelnemers (afkomstig uit 16 verschillende landen) had als titel: *Resident Aliens – What can Christians contribute to their societies?* Verder waren de deelnemers te gast in zo'n 40 Ontmoetingsdiensten, verspreid over het land. [Bekijk hier een bedankfilmpje voor Stichting Pharos van deelnemers;](#)

Ondersteuning voor ons vrouwenlabel Lume bij het opzetten van de Lume Sprekers Academy en het verder vergroten van de (online) zichtbaarheid, onder meer door een partnerschap met Groot Nieuws Radio;

50 kerken in 5 jaar in India! In 2022 startte een ambitieus, vijfjarig kerkbouw-project in India, waarbij verspreid over het land 50 kerkgebouwen worden gerealiseerd. Het uitgangspunt is dat er ongeveer 10 kerken per jaar worden gebouwd. In 2023 werd de tweede reeks van 10 kerken gebouwd. In de eerste reeks (in 2022) waren er drie kerken waar de bouw vertraging opleverde, deze konden in 2023 gebouwd worden;

Investeren in vakopleidingen voor jonge mensen in Kenia, een project van de Reformed Church of East Africa (RCEA). Met financiële steun van Stichting Pharos kon een bestaande theologische school verbreden met technisch vakonderwijs. Er konden twee praktijklokalen worden gebouwd (voor de opleidingen las- en installatietechniek en kapper/schoonheidsspecialist), er werd een schoolbus gekocht en er is geïnvesteerd in ICT. Begin 2024 hopen we dit project (fase 1) af te ronden;

Bouw van een Bijbelschool in Suriname, een project van onze partner de Evangelical School of Theology (EST). In 2023 werd de grond aangekocht en zijn de bouwplannen en bouwtekeningen ingediend bij de overheid voor toestemming. Begin 2024 hoopt de EST te kunnen starten met de bouw van hun eigen schoolgebouw.

2.3.2 EO Metterdaad

EO Metterdaad brengt mensen in noodsituaties in beeld en draagt daarnaast ook al jarenlang bij aan wereldwijd hulp bieden. EO Metterdaad financiert via Nederlandse partnerorganisaties diverse projecten op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, inkomens genererende activiteiten, voedselzekerheid, evangelisatie en noodhulp. Daarbij wordt gelet op kwaliteit, samenwerking en duurzaamheid. Ook Verre Naasten ontvangt regelmatig financiering van EO Metterdaad voor haar projecten. In 2023 betrof dat:

1. Bouw van het Gerizim Community Center in Nellmapius, Zuid-Afrika. In de zomer van '22 besteedde EO Metterdaad 3 tv-uitzendingen aan dominee George Mnisi en zijn droom om een buurtcentrum en kerkgebouw te bouwen. Eind '22 kwam het bericht dat ze konden starten met de bouw en in februari '23 zijn de bouwwerkzaamheden daadwerkelijk gestart. Inmiddels is het Gerizim Community Center af! In augustus zond EO Metterdaad een [extra bedankaflevering](#) uit. In totaal financierde EO Metterdaad de bouw van het Gerizim Community Center met 93.000 euro;

2. EO Metterdaad ondersteunde in 2023 specifiek projecten die lokale kerken en christenen in een minderheidspositie versterken in hun geloof. Dat geld kwam uit een bestemmingsreserve. Daaruit ontvingen wij financiering voor de training van Chinese voorgangers en de inzet van Indiase evangelisten. EO Metterdaad droeg resp. 17.000 euro en 37.000 euro voor deze tweejarige projecten;
3. Theological Education by Extension in Zambia (TEEZ) is een partner van Verre Naasten. Zij zetten zich in voor zorg voor de schepping en duurzame landbouw. In 2023 zijn er onder meer bomen geplant via het Green Church Initiative en zadenpakketten verspreid om kleinschalige demonstratievelden aan te leggen. Via diverse mediakanalen krijgen mensen voorlichting over deze methode van duurzaam bosbeheer. Nadat EO Metterdaad een FMNR-cursus (Farmer Managed Natural Regeneration) voor verschillende Afrikaanse partners financierde, stunden ze dit TEEZ-project met 24.000 euro extra;
4. De Ramotse Reformed Church in Zuid-Afrika ontving 21.000 euro voor de bouw van 4 klaslokalen en het verstrekken van schoolmaaltijden. Nu kunnen kwetsbare kinderen uit Hammanskraal kwalitatief goed onderwijs volgen en hun schoolresultaten verbeteren. Naast aandacht voor de vakken Engels, wis-, natuur- en scheikunde is er op de naschoolse opvang bijbels onderwijs en lessen over sociale vaardigheden, voeding en tuinbouw.

Verre Naasten is EO Metterdaad dankbaar voor de samenwerking en de ondersteuning ten behoeve van de partners van Verre Naasten.

2.4 Vooruitblik 2024

Algemeen

In 2023 bleef de oorlog in de Oekraïne aanhouden en kwam er nog geen zicht op een einde aan het geweld daar. In oktober was er de terroristische aanval door Hamas op Israëlische burgers en daarmee het begin van de oorlog in Gaza, waarvan we het verdere verloop nog niet kunnen voorspellen. Er waren aardbevingen in Marokko en Syrië. Het klimaat bleef op veel plaatsen ontregeld, met vaak te veel en soms te weinig water als gevolg. In november waren er in Nederland verkiezingen, met een uitslag waar we als vereniging Verre Naasten van schrokken.

In 2024 zullen we in Nederland rekening moeten houden met een rechts kabinet dat niets op heeft met ontwikkelingswerk of mission-werk en met hulp aan asielzoekers. Collega-organisaties zullen gekort worden op sub-

sidie. We zijn als Verre Naasten blij dat we niet afhankelijk zijn van de overheid, maar dat we mogen bouwen op een stevige achterban, geworteld in de NGK-kerken. Toch zullen ook wij merken dat draagvlak voor ondersteuning, met name van buitenlandse partners en migranten in Nederland, steeds vaker uitgelegd moet worden. Deze maatschappelijke tendens van 'Nederland eerst!' slijpelt natuurlijk ook door in de kerken. Met de Amerikaanse (Trump?) en Europese (verrechtsing?) verkiezingen voor de boeg zal de onzekerheid in Europa en Nederland toenemen, maatschappelijk maar ook economisch. De hoogste militair van de NAVO, admiraal Bauer waarschuwde Nederland, 'dat we het onverwachte moeten verwachten'. Ook in andere landen werd deze waarschuwing afgegeven. Al deze zaken kunnen gevolgen hebben op geefgedrag. Er komt veel informatie op ons af. Door sociale media en AI (Artificial Intelligence) zal steeds vaker verwarring optreden en de vraag gesteld worden 'wat is waar en wat is onwaar?'.

De kerken in Nederland (support-kerken) worden geconfronteerd met gestage daling van het aantal leden én met hoge financiële verplichtingen. Met name de bijdrage die gevraagd wordt om de pensioenvoorziening van predikanten op orde te krijgen, is fors. Als dit tot bezuinigingen leidt, kan er ook zo maar besloten te worden om te korten op de mission-bijdragen.

In deze context mogen we in 2024 – als instrumenten in Gods handen – ingeschakeld worden voor shalom tussen mensen en God, tussen mensen onderling en tussen mens en schepping. Ingeschakeld worden in Gods missie als support-kerken in Nederland die partner-kerken ondersteunen, zodat zij in eigen omgeving, zowel in het buitenland als Nederland, in eigen cultuur en taal iets mogen laten horen en zien van Zijn verlossende werk. Aan Hem de eer!

Mission buitenland

Het mission-werk dat onze partner-kerken en daaraan verbonden organisaties met onze steun kunnen doen, gaat ook in 2024 gewoon door. We blijven aandacht houden voor het stimuleren van opbouw van eigen capaciteit, duurzaamheid en veerkracht van partners.

Een grote steun daarbij is Stichting Pharus die een aantal van onze partners kansen gaf om te investeren in de toekomst en financiële duurzaamheid. In 2024 hoopt de theologische opleiding in Suriname een eigen schoolgebouw te kunnen bouwen. Ook kan er dankzij Stichting Pharus een Internationale Conferentie worden georganiseerd, speciaal voor vrouwen. Dit doen we in samenwerking met Lume, voor vrouwen uit ons wereldwijd partnernetwerk.

Hoofdmoot blijft het ondersteunen van partners. We geloven in hun kracht om in eigen context in woorden en daden het evangelie te delen. Daarnaast zijn er nog een aantal activiteiten vanuit ons eigen initiatief, ten dienste van wereldwijd mission-werk:

- Een online conferentie voor predikanten wereldwijd i.s.m. de Theologische Universiteit Utrecht, waarbij een mondiaal thema aandacht krijgt.
- We gaan door met de vorig jaar opgezette pilot voor 'droomprojecten', waarbij we via de website droom.verreNaasten.nl financiering voor projecten van partners zoeken. We onderzoeken of we deze werkwijze aan moeten passen en/of kunnen uitbreiden naar reguliere projecten/programma's. Ook willen we ervaringen gebruiken om partners toe te rusten voor fondsenwerving (bijv. via een webinar; wat werkt, wat is geschikt materiaal, hoe gebruik je je eigen netwerk, etc.)

Mission binnenland

Verre Naasten biedt al een aantal jaren ondersteuning aan projecten in Nederland. Hierbij ligt de focus op projecten met migranten in Nederland. De rol als aanjager, ondersteuner en versterker willen we blijven vervullen. Hierin stimuleren we inbedding van het mission-werk binnen lokale (samenwerkende) gemeenten. Er werd samengewerkt met MissieFonds (voorheen de Commissie Steun Kerken Missionaire Initiatieven) en Kerkpunt. Het voorstel om het werk van het MissieFonds, met bijbehorend budget, per 2024 te beleggen bij Verre Naasten is eind 2023 door de NGK-synode aangenomen.

Werken aan betrokkenheid

Ook in 2024 blijft het vinden en binden van mission-ambassadeurs in onze support-kerken een belangrijk onderdeel van onze communicatieaanpak. Met het Meetinstrument Betrokkenheid Support-kerken leggen we jaarlijks een aantal meetbare parameters vast. De uitkomsten laten zien dat het bewust investeren in relatiebeheer van waarde is. Sinds het najaar van 2023 doet een HRM-studente haar afstudeeronderzoek naar de behoeften/kenmerken van mission-ambassadeurs. Haar aanbevelingen volgen halverwege 2024 en helpen om ons ambassadeursprogramma te optimaliseren. Verder blijven we streven naar een actuele en passende mix van communicatiemiddelen die de mission-ambassadeurs helpen om hun werk binnen hun support-kerk uit te voeren. Via de nieuwsbrief delen we collectieve video's, gebedspunten en kerkblad-artikelen. De WhatsApp-groep is geschikt voor actuele updates. Landelijke webinars gebruiken we voor toerusting en regionale ambassadeursmomenten voor ontmoeting en bemoediging.

In 2024 willen we extra investeren in mission-diensten. Daarvoor hebben we eind 2023 een predikantenpool samengesteld met Nederlandse predikanten die beschikbaar zijn om een mission-dienst rond het thema 'geloof delen wereldwijd' in te vullen. Dit aanbod gaan we actief promoten en organiseren. Daarnaast 'benutten' we buitenlandse bezoekers om als gast(predikant) aanwezig te zijn in Nederlandse kerkdiensten. Dat levert altijd prachtige momenten van ontmoeting. Ook de geplande Internationale Conferentie voor vrouwen (oktober '24) biedt daarvoor mooie kansen.

Gezien de veranderingen in onze organisatiestructuur (van stichting naar vereniging) willen we in 2024 onze merkstrategie (Verre Naasten, plus RSV's, als leden van de vereniging) bespreken en desgewenst vernieuwen. Ook willen we in 2024 een donateurspanel inrichten.

Qua fondsenwerving zijn er drie ontwikkelingen waarop we willen anticiperen in 2024. Allereerst hebben we een aangepast mailingprogramma: met minder kosten willen we dezelfde inkomsten realiseren. Het verzenden van ons magazine naar huisadressen (i.p.v. verspreiding via de kerken) is daarin een flinke verandering. Ten tweede werken we aan verbeteren van onze online fondsenwerving, o.a. door aanpassingen op onze website. Als derde willen we onze nieuwe crowdfunding-website droom.verre-naasten.nl meer inzetten in onze fondsenwerving. We hebben in 2023 ontdekt dat deze manier van specifieke fondsenwerving voor een concreet project een waardevolle aanvulling is binnen ons aanbod.

In juni '24 hopen we alsnog onze citygame Saecret te organiseren. In 2023 hebben we het helaas moeten annuleren, vanwege te weinig belangstelling. Er zijn nu diverse aanpassingen gedaan in het programma en de aanpak. Saecret is een soort outdoor escaperoom/citygame. De verhaallijn draait om een undercover- evangelist, waarvan de identiteit op straat ligt. Jeugdgroepen (in teams van 4 personen) kunnen gratis meedoen aan Saecret. Bij deelname hoort ook een voorbereidende avond over 'geloof delen wereldwijd'. We hopen Saecret in juni te organiseren in Zwolle, Arnhem, Rotterdam, Utrecht en Groningen.

In de zomer van '23 waren er drie nieuwe projecten van E&R in de wijk, in Heerde (theetuin) en in Wezep en Emmeloord (sportweek, i.s.m. Youth for Christ). In 2024 hopen we opnieuw drie lokale kerken te inspireren om een E&R-project in de wijk/buurt te organiseren. Ook verkennen we de mogelijkheid om een E&R-project in Duitsland te organiseren, samen met jongeren uit onze Duitse partner-kerk.

Organisatie

In het najaar van 2023 werd er in verschillende gremia nagedacht en gesproken over de toekomstige rol van RSV's: wel of niet een rechtspersoon, wel of niet uitvoerende taken, etc. Dat resulteerde in een zestal modellen die mogelijk toepasbaar zijn. Ook is er een voorstel gepresenteerd voor wat betreft de statuten van RSV's. Deze moeten sowieso worden aangepast, omdat het kerkverband waaraan we verbonden zijn van naam veranderde (hereniging NGK) én omdat het LSV werd opgeheven en de RSV's zodoende leden werden van de vereniging Verre Naasten. Zowel de modellen als aanpassing van de statuten zullen bilateraal besproken worden met de RSV's in 2024, waarna keuzes gemaakt kunnen worden.

Per januari 2024 zal de Nederlands Gereformeerde Zending Nqutu (Nqutu Mission) geheel geïntegreerd worden binnen Verre Naasten. Ook gastlid Sizanani, de meer diaconale poot in het Nqutu-district, sluit zich daarbij aan.

Eind 2023 besloot de NGK-synode (van Deventer) om het deputaatschap inzake missionaire ondersteuning van NGK-kerken in Nederland op te heffen en de taken (incl. budget) te beleggen bij Verre Naasten. Verre Naasten wordt daarmee steeds meer dé organisatie voor mission binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken, zowel in Nederland als buiten Nederland. Deze positionering scheidt duidelijkheid en betere toegankelijkheid voor zowel partner-kerken als support-kerken.

Lume

In 2019 zag Lume – het nieuwe vrouwenplatform van Verre Naasten – het licht. Lume is een beweging voor en door vrouwen wereldwijd (20-45 jaar) die elkaar inspireren, motiveren en helpen om het geloof te delen. Klein en praktisch, maar tegelijkertijd met lef en vol verwachting! In 2024 willen we de ingezette groei doorzetten. De groeistrategie is voor de komende jaren gebaseerd op drie pijlers:

1. Lume gelooft in de kracht van samenwerking en het netwerk. Sinds de start is samenwerking met andere vrouwenplatforms een belangrijk speerpunt. Zo werkte Lume al succesvol samen met Arise, Power to the Mama's, Sestra, She Events, She Rises en Vonk Vrouwen. In 2024 continueert Lume bestaande samenwerkingen en worden nieuwe samenwerkingen onderzocht, met zowel grotere als kleinere initiatieven voor vrouwen.
2. Lume gelooft in de kracht van offline ontmoetingen: de komende drie jaar wil Lume fors inzetten op groei van het aantal bijeenkomsten waar zij een inhoudelijke bijdrage verzorgt. Zo wil Lume haar bereik, de impact en de inkomsten vergroten. Dit wil Lume realiseren door het opzetten van de Lume Sprekers Academy, waarvoor Lume financiering kreeg van Stichting Pharus. Via deze Academy is het doel om in drie jaar tijd (2023-2025) 60 vrouwen op te leiden. Zij gaan spreken op tenminste 250 plekken in Nederland.
3. Lume gelooft in de kracht van online om de beweging van vrouwen te laten groeien: Lume wil ook een plek krijgen in het online leven van de vrouwen en hen blijvend online inspireren en bemoedigen en aanzetten tot actie. Hiervoor speelt (online) zichtbaarheid een grote rol. Dit bleek de afgelopen jaren om diverse redenen een flinke uitdaging. In 2024 bouwt Lume verder op de online strategie die in 2023 is uitgezet (met veel aandacht voor leadswerving) en wordt, dankzij steun van Stichting Pharus, het partnership met Groot Nieuws Radio verlengd.

3. COMMUNICATIE MET BELANGHEBBENDEN

De betrokkenheid bij het mission-werk vasthouden én vergroten; dat is steeds de uitdaging in onze communicatie met belanghebbenden. Daarbij focussen we niet alleen op financiële betrokkenheid, maar juist ook op betrokkenheid in de vorm van meeleven en gebed. Met al onze communicatie-uitingen bieden we steeds een handelingsperspectief: meeleven, meebidden, meedoen en meefinancieren. Tegelijk ontdekken we meer en meer [\(zoals ook blijkt uit onze mission-fontein\)](#), hoe inspirerend en bemoedigend het is om verbonden te zijn met de wereldkerk. En daaruit zegen te mogen ontvangen. Wij geloven dat de verbinding tussen kerken de impact van het wereldwijde mission-werk vergroot, daar én ook hier!

Communicatie speelt een sleutelrol in het creëren van betrokkenheid bij mission. Als Verre Naasten verstaan wij onder communicatie: *'Alle activiteiten die bijdragen aan het realiseren van kennis en bewustwording over, en draagvlak voor het mission-werk, waardoor de betrokkenheid bij dit werk wordt gestimuleerd, vastgehouden en vergroot.'* Deze definitie gaat uit van een integrale aanpak van communicatie en fondsenwerving; dit zijn nadrukkelijk geen twee aparte disciplines en zijn binnen onze organisatie daarom ook samengebracht binnen één afdeling. Beiden hebben immers als insteek de ander in het hart te raken en zo tot handelen over te gaan.

Van oudsher vormen de Gkv-kerken en -leden een belangrijke communicatiedoelgroep wat betreft het vasthouden en vergroten van de betrokkenheid bij het mission-werk. Per 1 mei '23 zijn de Gkv-kerken weer herenigd met de NGK-kerken. Tijdens de landelijke viering op vrijdag 12 mei in Utrecht hebben we daarvoor hartelijk gedankt, ook namens onze partner-kerken. Vanaf nu vormen we de Nederlandse Gereformeerde Kerken. Daarmee verbreedt ook onze communicatiedoelgroep zich. Daar hebben we de afgelopen jaren al bewust aandacht aan besteed. Zo informeerden we de 'oude' NGK-gemeenten al over onze collectiedoelen, stuurden we hen ons magazine Naast en kregen zij het aanbod om een Ontmoetingsdienst met een buitenlandse IC-deelnemer te organiseren.

Voor het contact met de Nederlandse support-kerken benaderen we kerkenraden, diaconieën en predikanten veelal rechtstreeks, uiteraard in nauwe afstemming met de betreffende Regionale Samenwerkingsverbanden. De leden van de support-kerken benaderden we (als subdoelgroep) vooral via mission-ambassadeurs in de kerken, voorheen ook wel Z&H-commissies genoemd (Zending & Hulpverlening). De mission-ambassadeurs fungeren, meestal met mandaat van de kerkenraad, als intermediairs om kerkleden te betrekken bij het mission-werk. In ons ambassadeursprogramma willen we hen inspireren, faciliteren en activeren.

Andere belangrijke communicatiedoelgroepen zijn particuliere donateurs, scholen, partners, media en interne doelgroepen, zoals medewerkers en vrijwilligers. Via verschillende communicatiekanalen weten we deze doelgroepen te bereiken.

3.1 Belanghebbenden

Uit onze omgevingscan hebben we de volgende belanghebbenden vastgesteld:

- 1) Kerken in Nederland die, als support-kerk van een Regionaal Samenwerkingsverband (RSV), lid zijn van de vereniging Verre Naasten
- 2) Partners en netwerken in het buitenland;
- 3) Kerkelijke instellingen;
- 4) Hogeschool Viaa en de Theologische Universiteit Kampen | Utrecht;
- 5) Netwerken in Nederland (bijvoorbeeld Prisma en NZR);
- 6) Collega-organisaties;
- 7) Medewerkers (betaald en onbetaald).

Sommige belanghebbenden staan meer op afstand van de organisatie, anderen dichterbij. We vinden het belangrijk om helder te communiceren met alle belanghebbenden en hen te betrekken bij ons werk. De belanghebbenden zijn deels ook doelgroepen voor fondsenwerving. In de fondsenwerving kiezen we bewust voor het benaderen van verschillende doelgroepen. Zo willen we inspelen op de kansen die we zien en risico's spreiden.

Zo'n 40% van onze inkomsten komt binnen via quota uit support-kerken, via de Regionale Samenwerkingsverbanden (zoals bijvoorbeeld Indonesië Mission | Verre Naasten en India Mission | Verre Naasten). Het (zendings)quotum is een vaste bijdrage per kerklid voor mission-werk. Deze vorm van geven biedt voor ons een grote mate van zekerheid. Tegelijk komt het quotumstelsel binnen de kerken onder druk te staan. Regelmatig horen we geluiden via de RSV's dat kerken moeite hebben om het vastgestelde quotum op te brengen en af te dragen. Voor de toekomst vraagt dat om een verdere doordenking van deze financieringsstroom en wendbaarheid om daar proactief op te acteren. Binnen verschillende RSV's worden daarom gesprekken en pilots uitgevoerd met individuele support-kerken en/of kerkenraden.

Om meer projecten te kunnen uitvoeren en niet alleen afhankelijk te zijn van zendingsquota, werven we aanvullende giften bij particuliere donateurs. Om op dit vlak de risico's zoveel mogelijk te beperken, zetten we in op steun via structurele bijdragen (incasso-machtigingen). Andere doelgroepen voor fondsenwerving zijn scholen en fondsen. Waar mogelijk doen we een beroep op stichtingen en fondsen, maar gezien onze religieuze doelstelling zijn de financieringsmogelijkheden bij veel fondsen beperkt. Wel zijn we al een aantal jaren strategisch partner van Stichting Pharus en EO Metterdaad (zie ook hoofdstuk 2.3, pagina 13 en).

3.2 Communicatiemiddelen

3.2.1 Periodieken

Naast

Met het mission-magazine Naast willen we onze achterban (= leden van support-kerken) informeren, inspireren en bemoedigen met verhalen over Gods werk in het leven van christenen en de projecten wereldwijd. De afgelopen paar jaar is, mede vanwege corona, de verspreidingswijze en frequentie van Naast regelmatig aangepast.

In 2023 verscheen Naast drie keer, in februari (thema: Kerk en slavernij), in juni (thema: Eten) en in november (thema: Wat hou ik van Uw huis). In 2023 is de verspreidingswijze van Naast uitgebreid geëvalueerd en vervolgens besloten om het magazine per 2024 niet meer via de kerken te gaan verspreiden, maar per post naar mensen thuis te sturen. Het werd steeds lastiger om Naast via de kerken te verspreiden. Mede omdat veel gemeenten – tijdens de coronaperiode – de postvakjes uit het kerkgebouw hebben verwijderd en veelal digitaal communiceren.

In #2 en #3 riepen we Naast-lezers actief op om een gratis abonnement aan te vragen. Er zat een antwoordkaart in deze edities die ingevuld teruggestuurd kon worden en een QR-code die verwees naar www.verrenaasten.nl/naast,

waar mensen hun gegevens kunnen achterlaten. Bij het verschijnen van #3, de laatste Naast die we via de kerk versturen, hebben we onze contactpersonen – de verspreiders van Naast – hartelijk bedankt voor het verspreiden van Naast binnen hun gemeente. Zonder hun, soms jarenlange, inzet was het niet gelukt om zoveel gemeenteleden te bereiken met inspiratie en informatie over het wereldwijde mission-werk.

In 2024 verschijnen er twee edities van Naast en sturen we de magazines dus rechtstreeks naar de mensen thuis. Alle NGK-kerken blijven een stapel van 10 exemplaren ontvangen voor hun leestafel of tijdschriftenrek. Zo blijft Naast, en dus het mission-werk, zichtbaar in de kerken.

Verre Naasten Nieuws (campagne-mailingen)

Verre Naasten Nieuws is de campagne-mailing van Verre Naasten. Deze nieuwsbrief verschijnt 6-7 keer per jaar in de vorm van een Direct Mail (oftewel een DM; een brief met acceptgiro), waarvan de vormgeving per uitgave verschilt, afhankelijk van de inhoud. In 2023 betrof dit:

1. Nieuwe plannen voor 2023: stromen van levend water (januari, jaarbijdrage-mailing)
2. Waterputten in Zimbabwe (maart, voorjaarsmailing rondom Biddag)
3. Ga dus op weg... i.c.m. IC (mei, Pinkstermailing)
4. Geloof delen wereldwijd, ook in Nederland i.c.m. E&R in de wijk (juni)
5. Vier de kerk (september, startmailing)
6. Zonnepanelen in Zuid-Afrika (oktober, najaarsmailing rondom Dankdag)
7. Joy to the world (december, Eindejaarscampagne)

De gemiddelde oplage van Verre Naasten Nieuws lag in 2023 op 10.000 stuks (was 11.910 in 2022). Deze lagere gemiddelde oplage komt doordat we, op basis van inzichten uit onze mailingen-data, scherpere keuzes maken wie we wel/niet een DM sturen. Dat hopen we in 2024 verder te verfijnen, met als resultaat: minder kosten bij gelijkblijvende inkomsten.

Vanaf 1 juni 2023 stopten de Nederlandse banken met de verwerking van de acceptgiro. Vanaf april gebruiken we daarom de nieuwe geefstrook die door de goede-doelen-sector ontwikkeld is: *Mijn eenmalige gift*. We proberen daarbij zoveel mogelijk donateurs ertoe aan te zetten om online te geven, via een Tikkie-QR. Maar de bestaande, vaak oudere gevers die gewend waren een acceptgiro in te vullen en op te sturen naar hun eigen bank, blijven we een invulstrook toesturen (samen met een retour envelop). De ingevulde geefstroken komen retour op kantoor (in tegenstelling tot de ingevulde acceptgirokaarten). Dat betekent dat we de verwerking van deze eenmalige incassomachtigingen zelf moeten doen. Dat gaat om gemiddeld zo'n 75 *Mijn eenmalige gift*-stroken per maand.

We zien het aantal online betalingen via Tikkie toenemen, evenals de giften die binnenkomen via onze website. De online geefformulieren willen we in 2024 verder optimaliseren.

Missionair

Missionair is een speciale nieuwsbrief over de mediaprojecten van Verre Naasten (radio, tv, internet, andere media). Per post verstuurd we in 2023 deze nieuwsbrief 4 keer, in een oplage van gemiddeld 2.024 stuks (was 2.533 in 2022). In 2023 besteedden we aandacht aan evangelisatie via social media in West-Afrika, evangelisatie onder moslims door MERF, radio-evangelisatie in Burkina Faso en evangelisatie door Arabischtaalgige muziek. In totaal resulteerde dit in 1.470 giften met een gemiddeld bedrag van € 30,72.

DVN News

DVN News is een Engelstalige digitale nieuwsbrief die 2 keer verscheen in 2023 (in juli en december). De nieuwsbrief is bedoeld voor buitenlandse partners van Verre Naasten. In 2023 waren er 113 ontvangers. Doel van de nieuwsbrief is het informeren, delen en uitwisselen van kennis, ook tussen partners onderling, en het faciliteren van meelevens met elkaar.

MERF-Nieuws

De Middle East Reformed Fellowship (MERF) wil het evangelie uitdragen in het Midden-Oosten. Daar steunen ze christenen en bekeerde moslims. Wereldwijd steunen diverse commissies het werk van MERF. De Nederlandse Commissie Steun MERF, onderdeel van NGK Meppel (Kruiskerk), droeg per 1 januari 2023 haar activiteiten over aan Verre Naasten. Deze overdracht hebben we gemarkeerd met een persbericht. Daaraan is in verschillende media aandacht besteed. De Commissie MERF NL communiceerde de laatste jaren via twee kanalen met haar donateurs: via een website en een (vertaalde) nieuwsbrief. We hebben de online informatie overgezet naar onze eigen website (zie www.verrenaasten.nl/merf) en voor de nieuwsbrief aan de Nederlandse donateurs hebben we voor een vernieuwde opzet gekozen, in lijn met Missionair. In april stuurden we zo'n 800 donateurs uit het MERF-

adressenbestand een brief, incl. een geefstrook met *Mijn eenmalige gift*. In juni en november stuurden we hen MERF-Nieuws, incl. een fondsenwervende brief. Vanuit het internationale MERF-kantoor op Cyprus wordt ook een (online) nieuwsbrief verstuurd, o.a. vertaald in het Nederlands. Daarin worden de contactgegevens en het IBAN-nummer van Verre Naasten vermeld.

Maandelijkse email-nieuwsbrief

In april 2023 zijn we begonnen met een maandelijkse e-mailniewsbrief. Deze versturen we naar alle contactpersonen in ons bestand die daar toestemming voor hebben gegeven. In deze nieuwsbrief delen we inspirerende verhalen van onze partners uit het binnen- en buitenland. Ook nodigen we onze contactpersonen uit voor activiteiten of delen we manieren en middelen om aan de slag te gaan. In 2023 werd de maandelijkse nieuwsbrief gemiddeld door 6.829 mensen geopend.

3.2.2 Websites

Voor het informeren en inspireren van onze achterban, is onze website www.verrenaasten.nl een belangrijk communicatiemiddel. We delen er inspirerende content en informatie. Ook optimaliseren we bestaande inhoud. Dat blijven we in 2024 doen. Daarnaast verbeteren we in 2024 onze donatieformulieren en maken we de website nog meer gericht op conversie. Onze algemene website werd in 2023 bezocht door 28.497 bezoekers (2022: 29.536 bezoekers).

Naast deze website beheren we ook het actieplatform Mijn Mission (mijnmission.nl). Deze wordt vooral gebruikt door scholieren voor het werven van giften tijdens een scholenactie. Ook beheren we de reisblog opreis.verrenaasten.nl. Deze is in 2023 gebruikt voor 2 werkreizen en 1 scholenreis. Vanwege het afbouwen van het aantal scholenreizen, evalueren we in 2024 of en in welke vorm het reisblog blijft bestaan. In juni 2023 lanceerden we het droom-platform droom.verrenaasten.nl. Hier presenteren we projecten van onze partners met een relatief klein en concreet doel. We werven daar gerichte donaties voor. In 2023 werd er 47.539 euro gedoneerd op dit platform.

3.2.3 Social media

Verre Naasten is actief op social media: op Facebook, Instagram en LinkedIn. Er is ook nog een account op X (Twitter) maar dat gebruiken we niet meer actief. Via onze social media-kanalen willen we mensen betrekken bij ons werk, acties en campagnes. We zien een toename in het aantal volgers. De interactie daarmee proberen we steeds verder te optimaliseren.

Bereik online en social media	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Facebook (volgers)	3.817	4.001	4.224	4.504	4.557	4.613
Instagram (volgers)			524	850	923	958
LinkedIn (volgers), pas vanaf '22 beschikbaar					432	472
Website (unieke bezoekers)	20.800	25.610	24.148	25.469	29.536	28.497

3.2.4 Studiefonds Kerkleiders

In september 2017 lanceerden we het *Studiefonds Kerkleiders*: een mid-donor sponsorprogramma dat jonge, aankomende kerkleiders die zelf onvoldoende geld hebben om hun (theologie)studie te betalen voorziet van een studiebeurs. Via het Studiefonds Kerkleiders zoeken we Nederlandse sponsors die de studie van een theologiestudent (deels) willen betalen. Buitenlandse kerkleiders die voor ondersteuning vanuit ons Studiefonds in aanmerking komen, studeren óf in Nederland (TU Utrecht | Kampen, eenjarige Master Intercultural Reformed Theology) óf in eigen land (zoals in India, Indonesië, Kenia en Oeganda). In 2023 hebben we 22 nieuwe sponsors geworven. Op 31 december 2023 telde het Studiefonds Kerkleiders in totaal 170 sponsors.

3.2.5 Mission-(zon)dagen en Ontmoetingsdiensten

Een belangrijk en succesvol instrument om de achterban te betrekken bij het mission-werk, zijn zogeheten mission-(zon)dagen. Hier is – wanneer mogelijk – een buitenlandse gast (predikant, evangelist, kerkleider) aanwezig. Of een andere betrokkene vanuit het mission-werk. In 2023 konden we tijdens de Internationale Conferentie in juni 22 deelnemers inzetten in 40 mission-diensten verspreid over heel Nederland. Daarnaast waren er 27 diensten waar aandacht was voor geloof delen wereldwijd door de inzet van één van de buitenlandse studenten die de MIRT volgden aan de Theologische Universiteit Utrecht | Kampen of een Nederlandse voorganger die specifiek aandacht vroeg voor het mission-werk.

3.2.6 Webinars

Samen met de mede huurders van ons kantoorpand in Zwolle investeerden we in 2021 in studio-apparatuur voor het professioneel faciliteren van webinars. In 2023 maakten we hier diverse keren gebruik van, waarbij LPB Media de technische ondersteuning verzorgde. We gaven de volgende webinars:

1. Dinsdag 24 januari: Hoe mission? (voor mission-ambassadeurs)
2. Woensdag 29 maart: Interculturele communicatie (voor bestuursleden)
3. Dinsdag 23 mei: Ontmoetingsdiensten (voor mensen die Ontmoetingsdienst organiseerden rond IC)
4. Dinsdag 19 september: Mission alive (voor mission-ambassadeurs)
5. Woensdag 8 november: Samenwerken met partner-kerken (voor bestuursleden)

[Al onze webinars zijn hier terug te kijken.](#)

3.2.7 E&R in de wijk

Het jaar 2023 was het eerste jaar voor E&R in de wijk. In januari '22 ondertekenden we als Verre Naasten – samen met Kerkpunt – een samenwerkingsovereenkomst met stichting E&R (Evangelisatie & Recreatie). In de zomer van '22 draaiden we 4 campingprojecten. In oktober '22 presenteerden we tijdens het 50-jarig jubileum van E&R de nieuwe positionering en huisstijl: E&R in de wijk. Begin 2023 zijn de nieuwe statuten E&R ondertekend, waarbij de vereniging E&R is omgezet naar een stichting.

Ons verlangen is dat plaatselijke kerken een moment in de zomervakantie aangrijpen om als kerk iets te betekenen voor de buurt, heel praktisch. Om mensen bij elkaar te brengen. En tegelijk mensen op God te wijzen. Op een laagdrempelige, ongedwongen manier delen over je geloof in Jezus. Door te zingen, te bidden, te zijn en te vertellen. Zo zijn de zomerweken plekken waar Gods Koninkrijk zichtbaar, hoorbaar en voelbaar is. Waardevol mission-werk vanuit het gedeelde verlangen dat meer mensen Gods liefde ontdekken! Tegelijk biedt E&R in de wijk de mogelijkheid om concreet te werken aan 'geloof delen wereldwijd'. Teamleden leren optrekken met een diversiteit aan mensen en iets van Gods liefde doorgeven. E&R in de wijk is zo ook een broedplaats voor missionaire inzet.

In de zomer van 2023 zijn er drie nieuwe E&R-projecten opgestart: sportweken in Wezep en Emmeloord (i.s.m. Youth for Christ) en een theetuin in Heerde. Daarnaast draaiden er bestaande E&R-projecten in Beerze (campingproject), Vrouwenpolder (dorpsproject), Dordrecht (wijkproject) en Scheveningen (boulevardproject) en reisde het E&R-mimeteam rond. Voor de verschillende projectleiders hebben we 4 keer een online bijeenkomst georganiseerd, bedoeld voor bemoediging, inspiratie en het uitwisselen van informatie. Op maandagavond 3 juli faciliteerden we een online gebedsmoment, als kick-off voor het nieuwe seizoen. In maart en in oktober stuurden we de 'vrienden van E&R' (donateurs en (oud-)teamleden) een digitale nieuwsbrief. Ook informeerden we toen de kerken. Bij de [gebedsoproep van Missieloket rondom Pinksteren](#) riepen we kerken op om te collecteren voor het werk van E&R in de wijk.

3.2.8 Interne communicatie

Medewerkers van Verre Naasten zijn betrokken bij organisatieontwikkelingen en personeelsaangelegenheden. Naast regelmatige updates vanuit het Management Team (MT) ontvangen zij interne nieuwsbrieven en belegt de directie tweemaal per jaar een Personeelsvergadering. Deze Personeelsvergaderingen worden gecombineerd met een toerusting- en ontmoetingsmoment. Omdat we wisselend thuis en op kantoor werken, vinden we het belangrijk om hiervoor bewust tijd vrij te maken.

In maart besteedden we aandacht aan de samenwerking met RSV's en bespraken verschillende casussen rond integriteit (Moreel Beraad). In december praatten we samen door over 'Vrede op aarde' en verschillende modellen voor de samenwerking met RSV's. Daarnaast wordt wekelijks een weekmoment gehouden. Tijdens het weekmoment is er ruimte en tijd voor overdenking en delen, gezamenlijk gebed en het bespreken van actuele ontwikkelingen. De weekmomenten vinden afwisselend plaats in breed verband (met alle collega's) en in kleine groepjes met 4-6 collega's samen. Deze bijeenkomsten zijn – vanwege thuis- en kantoorwerk – hybride van opzet.

3.2.9 Lume

Het Meerjarenbeleidsplan 2017-2021 bevatte de opdracht om de betrokkenheid bij mission ook naar de toekomst toe – bij nieuwe generaties – te behouden en te bevorderen. De uitwerking van deze opdracht leidde in 2018 tot de keuze om een nieuw 'label' voor christenvrouwen in de leeftijd van 25-45 jaar te starten. Op 1 februari 2019 is dit nieuwe label officieel gestart, onder de naam Lume.

Lume is een online & offline community. Na de eerste jaren van pionieren, kan Lume steeds meer voortbouwen op opgedane ervaringen. Zo werd in 2023 een aantal succesvolle concepten herhaald, maar was er ook ruimte voor nieuwe initiatieven en activiteiten. We lichten er een paar uit.

- In februari startte de 1^e lichting van de Lume Sprekers Academy met 8 deelnemers. In het najaar volgde de 2^e lichting met 10 vrouwen. Beide groepen doorliepen succesvol het trainingsprogramma. Dit programma ontwikkelden we in samenwerking met theoloog en preektrainer Paulien Vervoorn. De uitvoering hiervan wordt financieel mogelijk gemaakt door Stichting Pharus. Elke vrouw die deelneemt aan de sprekersopleiding werft tenminste 5 spreekplekken in haar netwerk en in 2023 gingen de meeste vrouwen al gelijk 'de boer op'. Met de inzet van de vrouwen hoopt Lume de impact, het bereik en de zichtbaarheid van Lume te vergroten en te bouwen aan een meer structurele inkomstenstroom voor projecten wereldwijd.

- Op 11 en 12 maart organiseerde Lume de eerste editie van de vrouwenconferentie Expedition Glory (i.s.m. vrouwenplatform She Rises). Het thema van de conferentie was Gods glorie ontdekken, beleven en uitdelen. We kijken terug op een goed uitgevoerd evenement, net als de bezoekers die het weekend beoordeelden met een 8 of hoger. We kijken ook dankbaar terug op de deelname van de Oegandese Cate en Grace, verbonden aan de PCU in Oeganda. Hun aanwezigheid en bijdrage waren een verrijking voor het evenement en een prachtige manier om wederkerigheid vorm te geven. Het aantal bezoekers was wel lager dan verwacht, door een diversiteit aan oorzaken (locatie, prijs, bekendheid).

- In september lanceerde Lume het **Secret Sister** pakket; een nieuw concept dat vrouwen in een kerk of woonplaats stimuleert om verbinding te zoeken en het geloof met elkaar te delen. Vrouwen kunnen een gratis actiepakket aanvragen, waarbij Lume de actie faciliteert en ook een inhoudelijke bijdrage verzorgt tijdens de afsluitende 'reveal party'. Hiervoor worden sprekers van de Lume Sprekers Academy ingezet, in ruil voor een collecte of sprekersvergoeding voor een van de projecten. Nog in datzelfde kwartaal werden er via deze actie al ruim 15 pakketten en spreekbeurten aangevraagd.
- In oktober presenteerde Lume voor het vierde jaar haar **sokkenactie voor het goede doel**. Dit jaar in samenwerking met het christelijke merk Luv. Het doel was om 2.500 sokken te verkopen, waarvan de winst naar een vrouwenproject gaat dat Verre Naasten in Mali ondersteunt. In 2023 werd al 95% van de sokken verkocht. Daarmee kunnen we terugkijken op een geslaagde 4^e editie.
- Op 10 november werd in Kampen de 2e editie van de Lume Ladies Light Trail georganiseerd. Met ruim 350 deelnemers en een opbrengst van meer dan 48.000 euro voor Leads in Sri Lanka was dit event een groot succes. Zie ook: wijzijnlume.nl/lighttrail. De Light Trail blijkt een goed en aansprekend concept wat goed te kopiëren en schaalbaar is. Alhoewel het niet lukte om het event op 2 plaatsen te organiseren, zoals we hadden gehoopt, is de begroting wel gerealiseerd. In 2024 krijgt dit event een vervolg.

De inkomsten van Lume groeiden met 59% t.o.v. van 2022. Deze groei werd met name gerealiseerd dankzij de bijdrage van Stichting Pharus, groei in het aantal members en een hele succesvolle editie van de Lume Ladies Light Trail 2023. Groei is er ook te zien in het aantal members (+18%), het aantal websitebezoekers (+9%) en de socials (+12% op Insta).

3.3 Klachten

Verre Naasten ontvangt veel reacties op haar werk. Daar zijn we blij mee, want het toont iets van de betrokkenheid en het meeleven van onze achterban met het mission-werk. Soms zijn deze reacties complimenten en soms zijn het klachten. Klachten en reacties (van derden) zien we als een concrete mogelijkheid om ons beleid aan te scherpen of te verhelderen. De klachten die Verre Naasten ontvangt, registreren en verwerken we volgens onze klachtenprocedure. In 2023 ontvingen we 6 klachten. Dit aantal ligt lager dan in 2022 (22 ontvangen klachten). De meeste klachten gingen over fondsenwervingsacties. Klachten worden serieus opgepakt en in 2023 zijn alle klachten naar tevredenheid afgehandeld.

De procedures omtrent klachten (en contact met de Klachtencommissie) staan op onze website:

www.verre-naasten.nl/wat-te-doen-bij-klachten.

4. PROGRAMMA'S WERELDWIJD

God werkt in deze wereld en Zijn boodschap van liefde en vrede wordt wereldwijd bekend gemaakt. Daar waren we ook in 2023 weer van onder de indruk. Radiowerk, kerkbouw, opleiding, diaconaal werk, noem maar op, alles werkt mee om te laten zien dat God van deze wereld en de mensen houdt.

We mogen aansluiten bij lokale christenen wereldwijd die hiermee bezig zijn. Mensen die de taal en cultuur ter plekke kennen en enthousiast de boodschap van Gods redding uitdragen. Geweldig dat we dit afgelopen jaar weer mochten doen. We kregen steun uit allerlei hoeken in de vorm van tijd, geld en gebed. Zo werkten we in 2023 met 87 partners (kerken, theologische scholen en christelijke organisaties) in 36 landen samen om Gods liefde uit te dragen.

Er is geen beginnen aan om op te noemen wat er dit jaar allemaal gebeurde binnen ons wereldwijde mission-werk. Er is veel om God voor te danken. Voor alle energie, kracht, gezondheid en ruimte die er was om met het evangelie aan de slag te gaan. Ook waren er genoeg zaken om in gebed voor Gods troon te brengen. Zo was 2023 het zoveelste jaar van droogte en onregelmatige regenval, waardoor de oogst op veel plekken tegenviel. Er was tegenwerking door mensen uit de buurt, die niets ophebben met christenen. Te midden van deze uitdagingen en moeiten is het prachtig om te zien dat onze broers en zussen in die omstandigheden niet opgeven, maar er willen zijn voor de mensen om hen heen. En vol hoop en vertrouwen op God verder gaan.

Onze partners weten het beste wat er gedaan kan worden en waar kansen liggen in hun omgeving. Zo zien we een rijke variatie in het mission-werk. Er worden evangelisten getraind en ingezet, gezondheidswerk gerealiseerd in een dorp, radio-uitzendingen gemaakt of bijgedragen aan een goede theologiestudie. In de volgende paragrafen staan een paar illustraties, op het gebied van:

1. Kerkelijk opbouwwerk

Hiermee bedoelen we het investeren in het functioneren van een plaatselijke kerk, met als doel de gemeente zo op te bouwen dat ze steeds meer gaat stralen als Christus' volmaakte bruid. En zo het geloof deelt, in woorden en daden. Kerkelijk opbouwwerk richt zich vaak op overkoepelende diensten voor opbouw van de lokale gemeenten. Maar ook kerkbouw valt hier bijvoorbeeld onder.

2. Evangelisatie

Evangelisatie is allereerst een taak van iedere gelovige (het geloof leven), en gebeurt 'gewoon', als natuurlijk onderdeel van gemeente-zijn en christen-zijn. Bij onze steun aan evangelisatie-activiteiten van een partnerkerk gaat het om een meer bewust opgepakt traject, gericht op het ontstaan of uitbouwen van een plaatselijke geloofsgemeenschap. Het opbouwen en onderhouden van relaties speelt een grote rol bij evangelisatie, dus gaat het hier bijna altijd om lange-termijn-trajecten. Ook steunen we projecten, waarbij media ingezet worden om een breed publiek te bereiken.

3. Diaconaat

De wereld is groot en divers. Sommige van onze partners leven in landen waar de overheid mensen slechts een zeer beperkte en ontoegankelijke sociale zekerheid biedt. De kerk wil niet wegstijven bij armoede en verdrukking, maar er juist zijn voor de mensen. Er gaat een krachtig getuigenis van uit, wanneer de kerkgemeenschap en gelovigen oog hebben voor kwetsbaren en de nood van hun medemensen en daarvoor daadwerkelijk in actie komen. De primaire focus van diaconaat is het delen van het evangelie door er te zijn en op te komen voor kwetsbaren of mensen in nood.

4. Educatie

Capaciteitsopbouw (bouwen aan sterke, zelfstandig functionerende kerken/organisaties) is voor ons een belangrijk speerpunt. Daarom investeren we veel in mensen, door educatie, training en opleiding. Zo willen we ervoor zorgen dat – in afhankelijkheid van onze Heer – het bereik, het effect en de duurzaamheid van het mission-werk zo groot mogelijk is.

5. Noodhulp

Wanneer mensen lijden en hun leven in gevaar is, kunnen en willen we niet wegstijven, maar meeleven. In bepaalde gevallen steunen we dan ook noodhulp-activiteiten. Dit jaar mochten we de kerken helpen, die hulp verleenden aan vluchtelingen in Congo en Myanmar; en aan getroffen door de aardbeving in Marokko, droogte in Kenia, overstromingen en onlusten in verschillende delen van India.

6. Mission in Nederland

Ook in eigen land wil Verre Naasten onder mensen het goede nieuws van het evangelie verspreiden. Met mission Nederland wil Verre Naasten gehoor geven aan de missionaire roeping in eigen land. Europa is nu zelf mission-gebied en toenemende spanningen en ongelijkheid wereldwijd brengen onze 'verre naasten' dichtbij. We willen aansluiten bij onze missie om samen met alle naties, volken en talen de liefde van God te ontdekken. We zien dat in de lokale kerken in Nederland de aandacht voor mission Nederland toeneemt. We anticiperen graag op deze ontwikkelingen, door kerken in Nederland met woord én daad te ondersteunen en hen te helpen bij hun missionaire werk. Onze inbreng komt daarbij het beste tot z'n recht in projecten die dicht tegen onze projecten in het buitenland aanliggen, met interculturele contacten. Zo kunnen mission binnenland en buitenland elkaar versterken.

RSV-verantwoordingsdocumenten 2023

Tegelijk met dit jaarverslag van de vereniging Verre Naasten hebben we voor de afzonderlijke leden van de vereniging – dat zijn de RSV's: regionale samenwerkingsverbanden van support-kerken – een publieksvriendelijk verantwoordingsdocument opgesteld. Naast een samenvatting van de financiën van de vereniging, is in elk verantwoordingsdocument een korte update uit 2023 van iedere partner te vinden. Er wordt steeds één partnerkerk of -organisatie extra uitgelicht, door iemand aan het woord te laten over de impact van het ondersteunde mission-werk. Verder geeft het verantwoordingsdocument inzicht hoe de betreffende RSV de ledenbijdrage van haar support-kerken heeft besteed.

[Alle afzonderlijke RSV-verantwoordingsdocumenten samen zijn hier te downloaden.](#)

4.1 Kerkelijk opbouwwerk

Uitgelicht: kerkbouw in India

50 kerken in 5 jaar in India

Een eigen kerkgebouw is kostbaar. Voor veel kleine (huis)gemeenten in India (partners van mission-organisatie Verre Naasten) is het niet haalbaar om de bouw van een eigen kerk te realiseren. Daarvoor zijn er te weinig kerkleden met te weinig inkomen. Daarom starten in India veel gemeenten als een huisgemeente; een volgeling van Jezus begint een bijbelstudie- of discipelschapsgroep in zijn of haar eigen huis. De groep groeit en vermenigvuldigt zich in andere huizen. Een prachtige ontwikkeling: steeds meer mensen leren Jezus kennen als hun Redder! Met de groei van de huisgemeentes, groeit ook het verlangen naar een eigen kerkgebouw waar de hele gemeente met elkaar God kan aanbidden en van Hem mag horen. En waar plaats is voor kinder- en jongerenwerk, voor bijbelstudiegroepen en voor andere lokale activiteiten (een community centre).

Voor Indiase christenen biedt een eigen gebouw bovendien veel meer dan alleen praktische voordelen. Een kerk biedt veiligheid en draagt bij aan een sterkere positie van Indiase christenen. Agressie tegen christenen richt zich vaker tegen huiskerken dan tegen christenen die samenkomen in een kerkgebouw, is de ervaring van Indiase partners van India Mission | Verre Naasten. Daarbij maakt een kerkgebouw God – en de aanwezigheid van christenen – zichtbaar in de omgeving. De urgentie is hoog om juist nu te investeren in kerkbouw in India: ondanks de anti-bekeringwetten van de Indiase overheid hebben kerken in India nu nog veel rechten. Dat kan over een paar jaar anders zijn.

Dankzij steun van Stichting Pharos kunnen partner-kerken van Verre Naasten in India in 5 jaar maar liefst 50 nieuwe kerken realiseren! In 2022 gingen de eerste 10 kerkbouwprojecten van start, de tweede 10 kerkbouwprojecten volgden in 2023 en in 2024 kunnen er zelfs 11 kerkbouwprojecten van start gaan.

De bouw van kerken in India heeft enorm veel impact: het draagt bij aan de verdere groei van de kerk in dit immense land en aan een goede verkondiging van de boodschap van Gods liefde! Doordat de gebouwen ook dienen als community centra, bouwen we – dankzij de steun van Stichting Pharos – mee aan sterkere lokale gemeenschappen. Zo worden deze kerken ook letterlijk lichtbakens voor hun omgeving.

'Een kerk op deze plek hadden we nooit bedacht: Gods wegen zijn ondoorgrondelijk'

Kerkbouw in India loopt niet altijd van een leien dakje. Sommige gemeenten kunnen direct aan de slag als zij het geld van Stichting Pharos ontvangen. Zij kopen de materialen, gaan bouwen en binnen een jaar staat er een kerkgebouw waar de gemeente dankbaar gebruik van maakt. Dat is geweldig om te zien en te horen! In andere gevallen, loopt het soms heel anders... Zoals in Nagpur: een enorme metropool in het midden van het land.

"De bouw van de kerk in Nagpur is een toonbeeld van hoe God werkt: Zijn wegen zijn ondoorgrondelijk", vertelt dominee Samit van de Presbyterian Free Church of Central India (PFCCI).

"Een kerk bouwen in miljoenenstad Nagpur? Daar hadden we niet eens over nagedacht en dat was absoluut geen onderdeel van ons plan als kerkverband. Maar God, wiens gedachten en plannen onze menselijke verbeelding te boven gaan, verplaatste de tijd en middelen in de richting van Zijn wil en plan."

De gemeente in Nagpur maakt deel uit van de van het kerkverband van dominee Samit. In eerste instantie hadden zij een aanvraag ingediend om in 2022 een kerk te bouwen in Mungatola; een dorp in de deelstaat Madhya Pradesh. Christenen vormen in deze deelstaat een zeer kleine minderheid en moeten erg voorzichtig te werk gaan bij het verspreiden van het evangelie. Het traject om hier een stuk grond te kopen om te mogen bouwen, verliep langzaam en moeizaam. Toen het eindelijk gelukt was, kon er helaas nog niet gestart worden met bouwen. Uiteindelijk schreef de lokale kerkleiding van Mungatola: *'Alle eerdere problemen rondom de bouw van de kerk zijn inmiddels opgelost. De lokale autoriteiten zijn akkoord. We kijken er erg naar uit om te gaan beginnen, maar we stellen de bouw momenteel opzettelijk uit. De sfeer in onze regio is erg vijandig. Er worden heel regelmatig predikanten gearresteerd en in de gevangenis gezet. We zijn er geen voorstander van om iets te doen dat later onvermijdelijke problemen kan veroorzaken.'* De bouw van een kerk in Mungatola is dus – voorlopig – van de baan. Omdat er al geld was ontvangen, werd er door de kerkleiding gezocht naar een andere bestemming hiervoor.

INTERVIEW

"Niemand van ons dacht er in eerste instantie aan om een kerk te bouwen in een grote stad als Nagpur", vertelt dominee Samit. "De kosten van de grond in de stad zijn veel hoger dan op het platteland (in Mungatola bijvoorbeeld) en dat gold ook voor de geschatte bouwkosten. Maar de plaatselijke gemeente in Nagpur bad al tijden vol geloof en vertrouwen in Gods voorzienige zorg om een stuk grond. Gods antwoord liet niet lang op zich wachten en binnen een jaar was de gemeente in staat om een stuk land te kopen, met lokale bijdragen en een lening van de bank. Het was in deze periode dat de bouw in Mungatola werd stopgezet. We hadden al geld ontvangen van Stichting Pharos en Verre Naasten moedigde ons terecht aan, om zo snel als mogelijk te starten met het bouwen elders. Zo kwam Nagpur in beeld: daar waren ze startklaar om aan de slag te gaan. We vroegen Verre Naasten of het geld voor Mungatola gebruikt mocht worden voor een kerk in Nagpur en dat was gelukkig akkoord."

De gemeente in Nagpur begon op 13 februari, ruim een jaar na indienen van de aanvraag en ontvangen van het geld, met bouwen. Dat verliep voorspoedig. Er was weinig grondwerk nodig en de structuur van het gebouw was in april al klaar. In juni kwam het dak erop en werden de muren dichtgemaakt. De laatste fase van de bouw begon in augustus. Dominee Samit: "Dankzij Gods genade en de gulle steun van Verre Naasten en Stichting Pharos én de lokale gemeente was het kerkgebouw begin oktober gereed! De allereerste eredienst werd op 15 oktober 2023 gehouden in de nieuwe kerk van Nagpur!"

"We zijn geweldig dankbaar voor dit gebouw! Zoals op de foto's te zien, is de begane grond gereed, maar de etages erboven zijn nog onder constructie. De pastorie van de lokale predikant, dominee Anand en zijn familie, komt op de eerste verdieping. Maar de kerkzaal is helemaal af en in gebruik. Dit is een van de weinige PFC-kerken in de regio. Er zijn veel gelovigen die in huizen samenkomen. Als gevolg van wettelijke beperkingen op huiskerkelijke activiteiten/ gebedsdiensten, komen er nu veel nieuwe gelovigen naar de eredienst. Zij sluiten zich aan bij deze kerk en verenigen zich als één christelijke gemeenschap in de regio. We zijn zo blij dat we hen deze plek kunnen bieden!"

De gemeente in Nagpur kwam voorheen samen in huis, waardoor veel kerkelijke activiteiten zoals zondagsschool, jeugdbijeenkomsten, vrouwenbijeenkomsten zeer beperkt waren. "Nu we een heel kerkgebouw en straks ook een pastorie op de eerste verdieping beschikbaar hebben, zijn er veel meer mogelijkheden voor het uitvoeren van al deze belangrijke kerkelijke activiteiten. Ook staan er seminars en bijbelstudies op het programma en meerdaagse conferenties. Het plan is om de faciliteiten bij gelegenheid ook te verhuren aan andere kerken en christelijke organisaties om extra inkomsten te verkrijgen en de bediening van de kerk te ondersteunen."

4.2 Evangelisatie

Uitlicht: Radiowerk van kerken in Burkina Faso

Radio maken om Jezus' liefde te delen

Zo'n 80% van de bevolking van het overwegend islamitische Burkina Faso, kent Jezus nog niet. Om ook hen te bereiken met het evangelie maakt de kerk van dominee Marc Nabie radioprogramma's. Nabie is predikant en gemeentestichter van de Église de la Nouvelle Alliance (ENA), een partner-kerk van West-Afrika Mission | Verre Naasten. De jonge gemeente is missionair enorm actief. Ds. Nabie: "Onze kerk begon in 2015 met een klein groepje mensen in mijn huiskamer. Inmiddels zijn er vijf kerken!"

Burkina Faso ligt in West-Afrika en is, zoals de meeste landen in deze regio, erg arm. Door armoede en gebrek aan perspectief trekken extremistische, jihadistische groeperingen veel jeugd naar zich toe. Deze groepen plegen regelmatig aanslagen, waardoor flinke delen van Burkina Faso terechtgekomen zijn in een spiraal van onrust en geweld. Vooral in het noorden en oosten is het gevaarlijk. Veel mensen daar vluchten naar andere delen van het land. Zij hebben meestal helemaal niets meer... De Église de la Nouvelle Alliance-kerken proberen hen op weg te helpen met een training in beroepsvaardigheden, zodat ze een nieuwe start kunnen maken. Een oplossing voor de humanitaire problemen in het land is er niet direct: de huidige regering houdt internationale hulp tegen. Ondanks alles groeit Gods kerk in Burkina Faso!

Radio is een van de manieren waarmee de Église de la Nouvelle Alliance-kerken de boodschap van Jezus' levensreddende liefde delen. Ze maken bijvoorbeeld spotjes die op de lokale radio gedraaid worden, om aandacht te vragen voor hun kerk en activiteiten.

'Radio-evangelisatie werkt'

"Radio-evangelisatie is enorm belangrijk", vertelt dominee Marc Nabie. "Juist ook om de jeugd te bereiken, met een boodschap van hoop voor de toekomst. Maar we kunnen niets zonder gebed. Dat moet het uitgangspunt zijn. Zo liepen bijvoorbeeld de eerste pogingen voor kerkplanting vanuit onze kerk stuk op misverstanden met de plaatselijke autoriteiten. Nu lijken de problemen opgelost. Maar voor de herstart van het evangelisatie- en opbouwwerk is gebed hard nodig. We doen het evangelisatiewerk onder andere door radio-uitzendingen."

Ook worden er in het land lokale missionaire activiteiten georganiseerd om radioluisteraars te bereiken. Zoals in Arbolle, waar de kerken in het voorjaar van 2023 een kleine evangelisatiecampagne organiseerden. Marc Nabie: "We gingen langs de deuren om het evangelie te verkondigen. We maakten live radio-uitzendingen terwijl we daar waren en spraken veel luisteraars. 's Avonds vertoonden we de Jezus-film. Tientallen mensen kwamen kijken naar de film, die harten raakte. Twee vrouwen en hun kinderen gaven die avond hun hart aan Jezus. De zondag daarop waren ze bij de kerkdienst die onze evangelist Salomon organiseerde in Arbolle."

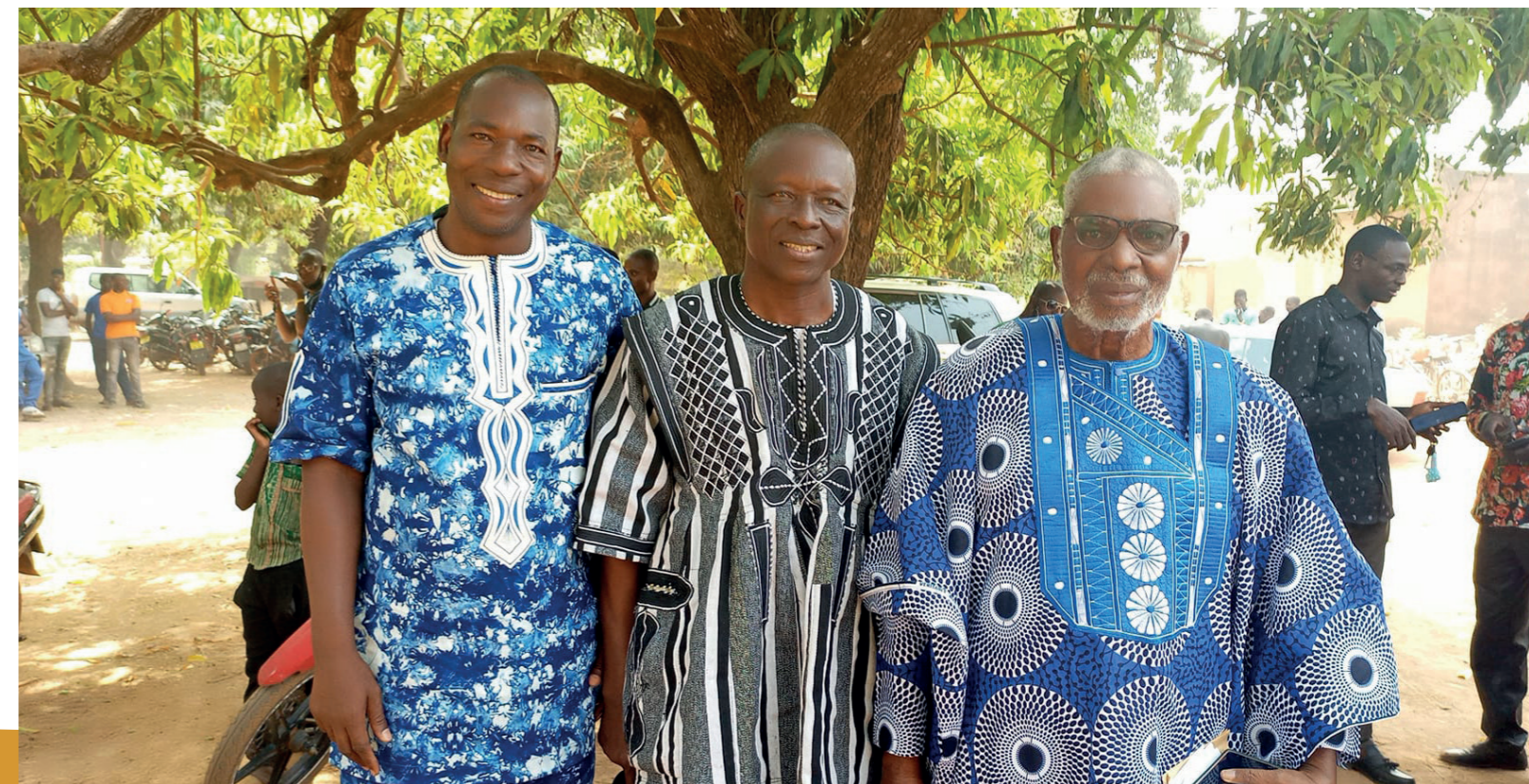
Geraakt door het evangelie

Dat radio-evangelisatie goed werkt, weet ds. Nabie uit eigen ervaring. Hij merkt dat luisteraars de laatste maanden steeds vaker van zich laten horen. Ze laten weten bemoedigend te zijn en merken dat hun geloof door de uitzendingen gestimuleerd wordt. Veel mensen worden door het evangelie geraakt en komen tot geloof. "De evangelisten die de radio-uitzendingen verzorgen, roepen de luisteraars op om voor zieken te bidden. Daarnaast geven ze raad aan echt)paren en jongeren", zegt ds. Nabie. Het gevolg is dat het ledenaantal van de kerken groeit en regelmatig worden er doopdiensten gehouden, onlangs met 51 dopelingen. De vreugde die deze pas gedoopte christenen uitstralen zal gezien worden door mensen in de omgeving.

Druk door de omgeving

Wanneer je je bekeert tot het christendom, moet je rekening houden met weerstand. Christenen met een islamitische achtergrond lopen het meest risico om onder druk te worden gezet. Veel gelovigen vinden het daarom moeilijk om voor hun geloof uit te komen. Ds. Nabie vertelt hoe de kerk er juist ook voor hen wil zijn: "We hebben meisjes in onze kerk die vanwege hun nieuwe christelijke geloof door hun familie zijn verstoten. Zij hebben geen sociaal vangnet meer. Daarom helpen wij ze bij het zoeken naar werk, zodat ze zelfstandig in hun levensonderhoud kunnen voorzien."

INTERVIEW

4.3 Diaconale projecten

Uitgelicht: waterputten in Zimbabwe

Stromen van levend water in Zimbabwe

In het Afrikaanse land Zimbabwe is de toegang tot schoon (drink)water geen vanzelfsprekendheid. In plaatsen als Makwechere en Mkoba op het platteland lopen vrouwen en kinderen elke dag tot drie uur lang naar de rivier om water voor die dag te halen. Ook in de stad is het vaak niet makkelijk om water te krijgen. In arme wijken is er maar een paar keer in de week water beschikbaar bij centrale tappunten. Dat is vaak echt veel te weinig. Het halen van water is een zware klus en de impact op gezinnen is groot. Per gezin kan het verbruik van water op 200 liter per dag liggen, zeker wanneer je het wassen van kleding meerekent. Dominee Kingstar van onze partner-kerk, de Church in Central Africa Presbyterian (CCAP) en partner-kerk van Utrecht Mission | Verre Naasten vertelt: "Ik zie veel kinderen die na het water halen te moe zijn om nog naar school te gaan. Anderen kiezen ervoor om thuis te blijven, omdat er niet voldoende water is om zichzelf te wassen of om hun kleding schoon en fris te houden. Dit leidt tot uitsluiting, leerachterstanden en het houdt armoede in stand."

Daarnaast is schoon water noodzakelijk voor een goede gezondheid. Mensen hebben schoon water nodig om zich te wassen, te koken, voor toiletgebruik en als drinkwater. In gebieden waar geen schoon water is, zie je dat COVID-19 zich makkelijker verspreidt en komen ziektes als malaria, cholera en tyfus veelvuldig voor. Het aanleggen van waterputten helpt mensen in nood en draagt bij aan een gezond leven.

Rejoice Botomani is leerkracht op een basisschool. Zij zegt: "Doordat er geen schoon water is loopt de gezondheid van onze kinderen gevaar. Door de bouw van waterputten kunnen kinderen weer veilig naar school. Daarnaast zorgt de aanwezigheid van water ervoor dat mensen verse groentes kunnen verbouwen, voor eigen gebruik, of voor de verkoop."

De kerk heeft in Zimbabwe, net als in meer Afrikaanse landen, een bijzondere rol in de samenleving. Men heeft een groot vertrouwen in de kerk uitgesproken, maar verwachtingen zijn er ook. Dominee Kingstar vertelt dat een dorpsheer 24 hectare grond doneerde aan een van de lokale CCAP-kerken. Dit deed hij in de stellige overtuiging dat mensen die bij de levende God horen, hier op aarde zijn om de ander te dienen. Het dorpsheer verwachtte dat de kerk door het grondbezit op deze plek zou blijven. De aanwezigheid van de kerk had voor hem grote voordelen, immers: de kerk zorgt voor de noden van de mensen in de gemeenschap. En de noden in Zimbabwe zijn groot: armoede, economische crisis én een gebrek aan schoon (drink)water.

Daarom vroeg Verre Naasten rondom Biddag 2023 aandacht voor de aanleg van waterputten in Zimbabwe.

'Opgelucht dat er nu schoon water is in de buurt...'

"Wij zijn God dankbaar voor de aanleg van waterputten en dat Hij jullie de liefde geeft om dit met ons te delen," vertelt dominee Kingstar van de Church in Central Africa Presbyterian. "Het is geweldig om te zien dat er op maar liefst 4 plekken in Zimbabwe een waterput is gekomen. Ik heb mensen gesproken die vlakbij een nieuwe waterput wonen en zij waren erg opgelucht dat ze nu toegang hebben tot schoon drinkwater. Op andere plekken in het land zijn recent cholera-uitbraken geweest, door gebruik van vervuild water. We zijn blij met de nieuwe waterputten, waar mensen veilig, schoon water kunnen oppompen. Op de meeste plaatsen moesten we een stuk dieper graven dan verwacht. Vanwege de droogte in ons land is het grondwaterpeil enorm laag. Dieper boren kost veel meer geld. Gelukkig waren de fondsen die we via Verre Naasten ontvangen hadden, toereikend."

INTERVIEW

We hoorden dat de waterputten op het juiste moment klaar waren. Vanwege de droogte waren veel andere, ondiepe waterbronnen opgedroogd. Veel meer mensen dan verwacht maakten dan ook dankbaar gebruik van de diepe waterputten.

Die dankbaarheid kwam eveneens naar voren in een anekdote die we te horen kregen na de aanleg van een waterput in het dorpje Makwechere. "De gemeente in dit kleine dorp, heeft niet echt een kerkgebouw. Ze houden hun diensten onder een rieten dak, waar een paar banken staan. Ook in dit dorp is een waterput aangelegd. Bij de officiële opening van de put kwam het dorpsheer kijken. Daar vertelde de dominee aan de mensen dat het water van God komt en dat ze God moeten loven en prijzen voor wat ze gekregen hebben. Na afloop spraken de dominee en het dorpsheer elkaar persoonlijk, o.a. over het armoedige 'kerkgebouw'. Het dorpsheer was de kerk zo dankbaar voor de waterput dat hij de gemeente een flink stuk land geschonken heeft om daar een kerk te kunnen bouwen."

Geloof delen

Wanneer mensen bij de put komen om water te halen, delen dominee Kingstar en de gemeenteleden de liefde van God door hen te vertellen over Jezus Christus. Ds. Kingstar: "Jezus deed ons dit voor toen hij de vrouw bij de bron ontmoette." Zo maakte hij onlangs nog mee dat er vijf gezinnen tot geloof kwamen en hun leven aan Jezus gaven. Daarmee is de aanleg van waterputten een prachtig voorbeeld hoe je geloof kunt delen in woorden én daden!

Dominee Kingstar is ervan overtuigd dat het evangelie van Jezus Christus weinig waarde heeft als het niet samengaat met de zorg voor mensen in nood. De kerken in Zimbabwe zetten zich, naast het geven van bijbels onderwijs en het trainen van pastoren, dan ook volop in voor betere leefomstandigheden.

4.4 Educatie

Uitgelicht: MIRT

Investeren in kerkleiders

Theologisch, spiritueel en educatief investeren in kerkleiders wereldwijd, die vervolgens hun verworven kennis doorvertalen naar hun eigen context. Dat is samengevat het doel van de eenjarige Master of Intercultural Reformed Theology (MIRT), van een van onze Nederlandse samenwerkingspartners: de Theologische Universiteit Kampen | Utrecht.

Elk jaar komen een aantal internationale studenten naar Nederland om deze master te volgen. Hun verlangen? Zich verder bekwamen als theoloog om daarna, in het land waar zij vandaan komen, les te kunnen geven aan een Bijbelschool, predikantsopleiding of anderszins theologische trainingen te geven. De MIRT biedt verdieping van hun kennis van de gereformeerde theologie en traditie. En is erop gericht om niet alleen de academische, maar ook de interculturele vaardigheden van studenten te vergroten.

De insteek en doelstelling van de MIRT past bij onze visie op mission. Verre Naasten gelooft in de kracht van lokale kerken die in hun eigen omgeving, taal en cultuur het evangelie verkondigen in woord en daad. In de samenvatting van ons [Meerjarenbeleidsplan](#) staat het zo omschreven: 'We geloven dat God ons in Nederland verbonden heeft met partner-kerken wereldwijd en dat we hen vanuit onze rijkdom mogen ondersteunen. In de wetenschap dat zij – tegelijkertijd – óns opdragen in hun gebeden, ons bemoedigen en inspireren om wereldwijd navolgers van Jezus Christus te zijn. In dit alles is capaciteitsopbouw (bouwen aan sterke, zelfstandig functionerende partnerkerken) voor ons een belangrijke focus.'

Dat bouwen aan sterke kerken, doen we op verschillende manieren. Onder meer door te investeren in educatie: zoals het opleiden van kerkleiders.

Daarom ondersteunen we ieder jaar een aantal MIRT-studenten, vanuit het Studiefonds Kerkleiders. Zodat het voor hen mogelijk is om naar Nederland te komen en de eenjarige master te volgen. Het gaat om studenten die onvoldoende geld hebben om deze studie zelf te betalen. Ook hun familie en/of lokale kerk lukt dat niet. Vanuit het Studiefonds Kerkleiders worden niet alleen MIRT-studenten ondersteund, maar ook studenten die in hun eigen of een ander land een theologische opleiding volgen (India, Indonesië, Kenia, Oeganda en Suriname).

'Als je wat verkeers zegt, hang je'

Een van de MIRT-studenten in studiejaar 2022/2023 was Mehtab Shahbaz (29) uit Pakistan. Met ondersteuning vanuit Studiefonds Kerkleiders studeerde hij vorig jaar aan de Theologische Universiteit Kampen | Utrecht.

"Mijn naam 'Mehtab' betekent 'maan', zowel in het Urdu als in het Perzisch, twee belangrijke talen in Pakistan. En de naam 'maan' drukt mooi uit wat ik als mijn missie zie: het licht van het evangelie verspreiden in donkere plaatsen. Zoals de maan niet haar eigen licht geeft, maar het licht van de zon, zo schijn ik ook niet van mijzelf, maar geef het licht van Christus door.

In de kerk in Pakistan werk ik met jongeren, een heel kwetsbare groep. De vijanden van het evangelie richten vaak heel bewust hun pijlen op christelijke jongeren. Zo worden ze vaak uitgenodigd om te discussiëren over vraagstukken van religie en heilige boeken. Maar dat is geen open gesprek. Zulke gesprekken zijn dan bedoeld om ze verkeerder uitspraken te laten doen, zodat de jongeren kunnen worden aangeklaagd. Officieel worden minderheden in Pakistan beschermd maar er is het beruchte artikel 295 a-c uit het Wetboek van Strafrecht, dat verbiedt godslastering, het beledigen van de Profeet en van de Heilige Boeken. Als je wat verkeers zegt, hang je. Jongeren zijn bijzonder angstig. Het is mijn verlangen en mijn roeping om juist de jonge mensen te bemoedigen en toe te rusten. Daarom ben ik bijzonder dankbaar dat Verre Naasten het mij mogelijk maakte om mijn kennis te verdiepen.

In Pakistan zijn christenen tweederangsburgers. De wet schrijft voor dat onze president moslim moet zijn. Op de scholen mogen 4 van de 50 leerlingen van etnische of religieuze minderheden zijn. Zo hebben onze jongeren veel minder toegang tot onderwijs. Maar sterker nog dan dit is de druk in het dagelijks leven: je wordt gepasseerd voor een baan, voor het huren van een huis. Christenen zijn maar een kleine minderheid, en bovendien leven velen in armoede. Echt hartverscheurend zijn de aanvallen op jongeren of zelfs jonge kinderen. Meisjes worden overgehaald om voor de camera bepaalde dingen te doen die dan later op de social media verschijnen. Wij leven in een schaamtecultuur. Ik hoef je niet uit te leggen dat de levens van zulke meisjes geknakt zijn. Bij de jongens proberen ze het vooral met drank en drugs. Juist omdat die jongeren al zo onder druk staan, zijn ze vaak extra vatbaar voor die verleidingen."

[Lees het hele interview met Mehtab op onze website, waar hij onder meer vertelt hoe God hem riep, hoe je het volhoudt als christen in Pakistan en wat wij hier als Nederlandse christenen van kunnen leren.](#)

INTERVIEW

4.5 Noodhulp

Uitgelicht: geweld in Manipur

Op de vlucht voor geweld in India

'Het noordoosten van India bevindt zich al maanden op het randje van een burgeroorlog', schreef de NOS op hun website in juli 2023. Hele dorpen brandden af en 'ondanks de inzet van maar liefst 40.000 militairen lukt het de overheid niet om het etnisch geweld tussen de Meitei-gemeenschap en de Kuki-stam te stoppen', berichtte de NOS.

Manipur is een deelstaat in het noordoosten van India en telt ongeveer 2,8 miljoen inwoners. Hier wonen naar verhouding vrij veel christenen. Het is een heuvelachtig gebied, waar de meeste mensen leven van de landbouw. Verre Naasten werkt sinds 1998 in deze regio samen met de gereformeerde-presbyteriaanse kerken in Noordoost-India (RPCNEI).

Het was in dit gebied al langer onrustig, maar een uit de hand gelopen protestmars op 3 mei 2023 deed het geweld escaleren tussen twee volksgemeenschappen: de Meitei en de Kuki-bergstammen. Op die dag kwamen meer dan 70 mensen om het leven. Intussen is het dodental opgelopen tot 158. Volgens voorlopige tellingen zijn er (begin 2024) 2664 gewonden en 326 mensen die nog steeds vermist zijn. Meer dan 7.000 huizen, 300 kerken en synagogen (in meer dan 200 dorpen) zijn verbrand en verwoest. Vijf kerken van onze partner, de RPCNEI-kerken, zijn volledig verwoest en twee kerken verlaten.

Ook andere instellingen zijn geraakt. Twee middelbare scholen van de kerken zijn verwoest, net als studentenwoningen en een zondagschool voor kinderen. Er zijn meer dan 40.000 ontheemden. Duizenden van hen worden ondergebracht in vluchtelingenkampen.

De RPCNEI-kerken hier bieden hulp aan deze vluchtelingen. Ze bezoeken de gezinnen en voorzien hen van voedingsmiddelen, zeep en klamboes. Tussen 14 september en 14 oktober ondersteunde Verre Naasten samen met Red een Kind de noodhulp die de RPCNEI-kerken bieden in deze regio. Hiermee zijn 1701 gezinnen geholpen. Deze gezinnen komen uit de 200 verwoeste dorpen en zijn ondergebracht in vluchtelingenkampen, in huurwoningen of bij familie. Zij zijn voorzien van voedingsmiddelen (rijst, erwten, kookolie, zout, suiker, soja brokken), zeep en klamboes.

INTERVIEW

'Ik kan me niet voorstellen hoe we het zonder hulp van de kerken hadden moeten redden'

"Wij woonden in de stad Imphal", vertellen meneer Lalsiemthar en mevrouw Lalparmawi. "Ons huis en alles wat we bezaten werd verbrand – net als de meeste huizen bij ons in de buurt. We hadden geen andere keuze dan wegtrekken. We gingen naar Saidan. Het was niet makkelijk om ons hier te vestigen. Mede dankzij de hulp van de RPCNEI-kerken is het gelukt! Doordat we levensmiddelen kregen, konden we geld voor boodschappen opsparen om te investeren in het starten van een kleine winkel. Onze winkel draait nu en hiermee lukt het om te voorzien in ons levensonderhoud. Het is dankzij jullie liefde, zorg en steun dat we zo ver zijn gekomen. Als we geen hulpgoederen hadden gekregen, hadden we al ons spaargeld moeten uitgeven aan voedsel en andere basisbehoeften. We zijn echt dankbaar voor jullie vriendelijkheid en gulheid die onze familie helpt om een klein inkomengenererend bedrijfje te beginnen."

'We zijn ontzettend dankbaar voor de hulp van de RPCNEI-kerken en hun liefde en vriendelijkheid in tijden van nood'

"Wij woonden met ons gezin van 7 in Langza Village", vertelt meneer Lalramthang. "Op 3 juni brandde ons huis volledig af, samen met al onze bezittingen... Het was onmogelijk om in ons dorp te blijven vanwege alle onrust. Daarom zijn we gevlucht. In het vluchtelingenkamp in Saikot vonden we onderdak. Maar het was een moeilijke plek om te verblijven, met name vanwege ons jongste kind: een baby met een geboortefwijking. We zijn met z'n vieren (zie foto) uit het opvangcentrum verhuisd en vonden onderdak op een plek waar we ons kleintje beter kunnen verzorgen. Het blijft nogal een uitdaging om de baby goed te verzorgen, vanwege de hoge medische kosten. Onze andere drie gezinsleden zitten nog steeds in het opvangcentrum. Wij wonen nu op het terrein van de kerk in Muolvaiphei Village en verdienen een klein bedrag door elke dag de campus van de kerk schoon te maken. We leven van dag tot dag. Er blijft structureel te weinig geld over vanwege de hoge medische kosten voor ons kleintje. We zijn ontzettend dankbaar voor de hulp van de RPCNEI-kerken en hun liefde en vriendelijkheid in tijden van nood. De rijst, dahl en andere dingen die jullie ons gaven gingen een maand mee en daardoor konden we in die tijd onze inkomsten sparen voor de behandeling van onze baby. Daar zijn we echt dankbaar voor."

INTERVIEW

Aangerichte schade aan huizen

Kerk van onze partner na aanvallen en brandstichting (RPCNEI)

Ontheemden in opvangkampen

Het leger transporteert mensen uit getroffen gebieden

Pakketten worden uitgedeeld

Indrukken van aangeboden hulp

Rijst wordt verzameld

Distributie van voedingsmiddelen

INTERVIEW

'Toen ik hier kwam, had ik al een tijd geen HIV-medicatie genomen'

Mevrouw Kimneu woonde in Dongjang Village, samen met haar zus, die een alleenstaande moeder is. "Momenteel verblijven we in het opvangcentrum voor vluchtelingen in de stad Lamka. Onze huizen zijn niet afgebrand, maar de situatie in ons dorp is extreem onveilig dus zijn we naar Lamka gevlucht. Er zijn geen mannen in onze familie, dat maakt onze situatie lastig. Mijn zus verdient de kost door brandhout te verzamelen in het bos en dat te verkopen op de dorpsmarkt. Ik werk niet vanwege gezondheidsproblemen. Ik heb HIV en ben erg verzwakt doordat ik niet genoeg geld had om mijn gezondheid op peil te houden. We wonen sinds 13 mei in dit vluchtelingenkamp. Toen ik hier kwam, had ik al een tijd geen HIV-medicatie genomen. We hadden er geen geld voor. Ik werd naar het ziekenhuis gebracht en kreeg medicijnen. We zijn dankbaar voor de basisbenodigdheden die we van de RPCNEI-kerken kregen. Daardoor kunnen we het geld dat we hebben, uitgeven aan medicatie. Heel erg bedankt voor jullie hulp en veel zegen voor de organisatie." De organisatie van het vluchtelingenkamp is ook erg dankbaar voor de steun van de kerken. "Dankzij jullie steun hebben we nu een overvloed aan houdbaar voedsel. Daar zijn we ontzettend blij mee."

' Dank aan onze goede God en aan de donateurs die dit mogelijk maakten'

Stel je voor dat je op 95-jarige leeftijd nog moet vluchten uit je eigen huis... Dat overkwam meneer Ruolkhum (95 jaar) en zijn vrouw mevrouw Danhnieng (85 jaar). Ze woonden in Imphal, de hoofdstad van Manipur. Vanwege het geweld konden ze niet langer in Imphal blijven wonen. Ze trokken naar Churachandpur. "Onze familie bestaat uit 9 leden. We hebben nu een huurhuis in Lamka, Churachandpur. We waren diep geraakt door de humanitaire hulp van de RPCNEI-kerken." Mevrouw Danhnieng vertelt verder: "Ik kan me niet voorstellen hoe we het zonder de hulp van de kerken hadden moeten redden. Omdat we een grote familie zijn, hebben we veel monden te voeden. Het is moeilijk om genoeg inkomen te verdienen voor onze hele familie, zeker als je op een nieuwe plek moeten beginnen. Ik kan niet genoeg benadrukken hoe dankbaar ik ben voor de levensmiddelen en andere spullen die we kregen. Dank aan onze goede God en aan de donateurs die dit mogelijk maakten. Moge God jullie sterken en zegenen, zodat jullie een zegen kunnen blijven zijn voor anderen die in nood verkeren."

INTERVIEW

4.6 Mission in Nederland

Uitgelicht: mission-werk in Nederland

In Nederland en over de grens

Ook in eigen land wil Verre Naasten onder mensen het goede nieuws van het evangelie verspreiden. Soms heel lokaal, soms door heel Nederland en er zijn projecten die zelfs over de grens mensen bereiken. Zo wordt er vanuit de in Rotterdam gevestigde organisatie Home for Kurds bijvoorbeeld Koerdische christelijke muziek gemaakt die via YouTube wereldwijd wordt beluisterd. Ook de Arabische missionaire muzikant die bijdraagt aan Arabischstalige diensten door heel Nederland, deelt zijn muziek wereldwijd met Arabische christenen. En de mediaproducties voor Pakistaans sprekenden van Be the light worden ook buiten Nederland bekeken en beluisterd. Geweldig om ook zo Gods wereldwijde kerk te ervaren!

Verre Naasten richt zich qua missionaire projecten in Nederland op projecten met interculturele contacten. We proberen daarin verbinding te zoeken met Nederlandse kerken en kerkleden. Het is geweldig kostbaar om als Nederlanders in je eigen wijk of woonplaats, samen met mensen uit een andere cultuur, meer te ontdekken van de rijkdom van Gods Koninkrijk! Onze projectsteun kan besteed worden aan alle vier aandachtsgebieden (uit de vorige alinea's): kerkelijk opbouwwerk, evangelisatie, diaconaat en educatie.

Vijf missionaire projecten in de regio Rotterdam worden gesteund door Rijnmond Mission | Verre Naasten. Daarnaast ondersteunt Verre Naasten andere mission-projecten in Nederland. Dat waren in 2023 onderstaande 16 projecten:

1. Buurtkerk Overhoop in Utrecht- Missionair werker Overvecht
2. Home for Kurds in Rotterdam -Thuis voor Koerden en christelijke muziek
3. Stadspoort Groningen- voor internationale studenten en asielzoekers
4. Landenteams in Gouda i.s.m. Stichting Geloofsburgering
5. Huis van Vrede in Utrecht – Arabische evangelist
6. Daar al Amal (Huis van Hoop) in Zeist – Iraanse pastoraal werker
7. Internationaal Studentenwerk Zuid-Nederland in Breda, Eindhoven en Tilburg
8. Missionaire (Arabische) muzikant op diverse plaatsen in het land
9. Vita in Tilburg – stadsklooster

10. Vluchtelingen evangelisten in Goes, Utrecht, Zwolle, Kampen
11. Project ISA in Den Haag- evangelist voor Farsi-sprekenden
12. Steun voor kerk voor geheime gelovigen in Nederland
13. Open Huis Molenwijk in Haarlem
14. Neemias in Veenhuizen- zorg voor ex-gedetineerden
15. Be the light in Zwartsluis- mediaproducties voor Pakistanen
16. Zuiderlichtfamilie Eindhoven – gemeenschap Nederlandstalige en Arabische christenen

'Ik wil trouw zijn in de kleine dingen'

"De meeste mensen die ik sprak, waren zó geraakt door de liefde van christenen. Dat zette hen aan het denken." Ruth is vrijwilliger bij Zuiderlichtfamilie in Eindhoven is een gemeenschap die Verre Naasten ondersteunt. De groep bestaat uit Nederlandstalige en Arabischstalige christenen. Elke maand komen ze bij elkaar. "We richten ons als gemeenschap heel bewust op het zuiden van Nederland. Ik ben zelf gewoon lid van onze thuisgemeente in Venlo, maar ook betrokken bij Zuiderlichtfamilie in Eindhoven", vertelt Ruth. Ze is enthousiast over de bijeenkomsten en de onderlinge verbondenheid. "Veel mensen in de gemeenschap zijn Arabischsprekend en komen uit asielzoekerscentra. Zij hebben een stuk gemeenschap verloren, doordat ze weg zijn uit hun thuisland. Ze hebben een nieuwe gemeenschap nodig. En daar is Zuiderlichtfamilie een mooi voorbeeld van!"

INTERVIEW

Schoolplein

Voor Ruth was het niet meteen een duidelijke roeping om betrokken te raken bij een gemeenschap als Zuiderlichtfamilie. "Een paar jaar geleden daagde iemand uit onze kerk me uit om de Bijbel eens helemaal van het begin tot het eind te gaan lezen, dat had ik nog nooit op die manier gedaan. Met stevige discipline ben ik aan de slag gegaan. Langzaam maar zeker gebeurde er iets met me. Ik kreeg steeds meer het verlangen om God te dienen in mijn dagelijks leven. Toen kwamen er geleidelijk aan mensen op mijn pad. Wij wonen in een multiculturele wijk in Venlo. Op het schoolplein merkte ik dat ik gemakkelijk contact kon leggen met Arabische vrouwen, dat verlangen kreeg ik ook steeds meer. Als ik met ze sprak, ontstond er openheid; ze durfden te praten over hun pijn en verdriet. Er zijn zoveel gebroken gezinnen, relaties die kapot zijn. Dat gaf openingen om ook met hen over God te praten. Na een tijdje zag ik een advertentie van een zomerschool voor christenen om het evangelie te delen met moslims. Die ben ik samen met mijn man gaan volgen. En daar hoorden wij over het initiatief van Zuiderlichtfamilie. Nu ben ik betrokken bij het kernteam."

Trouw in de kleine dingen

Ruth is enthousiast over haar betrokkenheid bij Zuiderlichtfamilie. Maar moest ook haar verwachtingen bijstellen. "Natuurlijk heb je aan het begin grote verwachtingen, maar de praktijk valt soms zwaar. Daarom is het zo fijn om als gemeenschap aan het werk te zijn. Je voelt je minder eenzaam. In het kernteam bemoedigen we elkaar en bidden we veel samen. Ik heb het idee dat ik direct resultaat moet zien, losgelaten: we zijn trouw in de kleine dingen en aan Gods roeping. Als ik trouw blijf, dan gaat God aan het werk."

"Wat we doen is ook écht niet heel ingewikkeld, tenminste: zo voelt het voor mij niet. We willen gastvrij zijn, naar iemand toe stappen, aandacht hebben voor een ander. Zo deel je je leven met elkaar en komt er ruimte om het evangelie te delen. We kunnen in Nederland best vaak bezig zijn met ons eigen leventje, terwijl we ook geroepen zijn om verder te kijken. Om ons leven te delen met mensen die Jezus nodig hebben."

Ruth wil christenen in Nederland daar ook mee bemoedigen: "Voor veel mensen voelt het alsof we iets heel groots moeten doen als we missionair willen zijn. Maar ik geloof dat het gaat om trouw zijn in de kleine dingen. Dat is ook wat we regelmatig horen van mensen die zich bekeren: ze werden in eerste instantie geraakt door de trouw en liefde van christenen. Bijvoorbeeld door niet afwijzend te zijn. Dat kan al een groot verschil maken in iemands leven. Zo krijgen ze de kans om Jezus te leren kennen."

5. RESULTATEN

De doelen voor 2023 staan in het jaarplan 2023 van Verre Naasten. In dit hoofdstuk een schematisch inzicht in de belangrijkste resultaten van de jaarplannen op de volgende hoofdlijnen: ondersteuning partners wereldwijd, betrokkenheid achterban en Lume. De kleuren geven aan in welke mate de betreffende doelstelling is behaald in 2023 (verkeerslicht).

5.1 Ondersteuning partners wereldwijd

Doelstelling	Gerealiseerd?
In overleg met partners zijn thema's geïdentificeerd, die mondiaal spelen én voor hen relevant zijn om proactief aandacht aan te geven.	*
Projectenetalage: er is een werkwijze ontwikkeld en geïntroduceerd bij partners en in uitvoering.	**
In kader van internationaal netwerken en toerusting zijn er 5 online 'events' gehouden, zoals webinar, uitwisseling, gebedsbijeenkomst of bijbelstudie.	
In het kader van een 'flexibele schil' van partners zijn oriëntatie-trajecten begonnen met drie nieuwe partners met potentie voor structureel partnerschap.	
Volgsysteem voor partner en projectbeheer conform vastgestelde PME-systematiek (bijv. aanwezige partner- en projectovereenkomst, organisatiescans, rapportage ontvangen) is in gebruik. Per 31 december 2023 is minimaal 80% van de projectdossiers compleet.	***

Toelichting/opmerkingen

Bovenstaand waren onze eigen plannen om in 2023 aandacht te geven, vanuit het meerjarenbeleidsplan 2022-2026. De belangrijkste resultaten wat betreft partners in buiten- en binnenland komen natuurlijk uit wat er wereldwijd aan mission-werk ondersteund kon worden. Daar wordt altijd prioriteit aangegeven.

* Inventarisatie is afgerond en in één Engelstalig en één Franstalig webinar zijn twee verschillende thema's behandeld. Veel verschil in interesse in thema's bij de partners maakt het niet nodig of wenselijk om elk jaar wereldwijd iets aan te bieden. Komende jaren zullen we geregeld aandacht geven aan het aanbieden van bepaalde thema's, desgewenst gespecificeerd naar doelgroep.

** De laatste maanden van het jaar werd een mooie slag gemaakt in de fondsenwerving voor deze 'droomprojecten' (via de nieuwe website droom.verre-naasten.nl). Soms konden we deze extra projecten financieren met middelen die beschikbaar waren vanwege onderbesteding bij RSV's t.o.v. de begroting voor 2023.

*** De verwachting is dat dit eerste kwartaal van 2024 gaat lukken.

5.2 Betrokkenheid achterban

Doelstelling	Gerealiseerd?
In de zomer van 2023 zijn er (t.o.v. 2022) minimaal 3 extra E&R-projectplaatsen in samenwerking met lokale kerken gerealiseerd.	*
Verkennen en faciliteren van activiteiten om in minimaal 4 RSV-regio's (leden/mission-ambassadeurs van) support-kerken in Nederland (online) te verbinden met partner-kerken, bedoeld om meelevens- en -biddens te versterken.	
Het meetinstrument betrokkenheid support-kerken is geïmplementeerd, waarbij minstens 1 contactmoment (telefonisch / persoonlijk contact) is geweest met support-kerken, over het vinden en/of binden van een mission-ambassadeur.	
Organiseren van een nieuw fondsenwervend evenement (met opbrengst van €30.000 of meer)	**

Toelichting/opmerkingen:

* In 2023 waren er twee sportweken in Wezep en Emmeloord (i.s.m. met Youth for Christ) en een theetuin in Heerde. Daarnaast konden de vier E&R-projecten in Vrouwenpolder (dorpsproject), Beerze (campingproject), Scheveningen (boulevardproject) en Dordrecht (wijkproject) worden gecontinueerd, evenals het E&R-mimeteam. [Het jaarverslag 2023 van E&R in de wijk is hier te vinden, op de E&R-website.](#)

** In juni '23 stond de citygame Saecret gepland. Daarvoor wisten we onvoldoende teams te werven, zodat we ons genoodzaakt zagen om Saecret te cancelen. In 2024 organiseren we Saecret opnieuw, in een aangepaste opzet voor jongerenteams uit kerken in/rond 5 steden. Zie: www.verre-naasten.nl/saecret.

5.3 Lume

Doelstelling	Gerealiseerd?
Ontwikkelen trainingsprogramma Lume Sprekers Academy en uitrol groep 1 (voorjaar) en groep 2 (najaar) 2023 (inclusief realisatie inkomstenbegroting & memberwerving).	*
Organiseren van het vrouwenweekend Expedition Glory i.s.m. vrouwenplatform She Rises.	**
Uitrol van de Lume Ladies Light Trail in twee plaatsen, met een totaalopbrengst van € 40.000,-.	***

Toelichting/opmerkingen:

* In november rondde de 2^e groep vrouwen hun deelname aan de Lume Sprekers Academy af; een groep van 10 vrouwen. Hiermee zijn in 2023 in totaal 18 vrouwen klaargestoomd om als spreker en ambassadeur namens Lume het land in te gaan. Elke deelnemer werft zelf 5 spreekplekken; in kerken, bij vrouwengroepen, etc. Daarnaast kunnen zij door Lume ingeschakeld worden als er spreekverzoeken bij ons binnenkomen. Voor een overzicht van alle sprekers zie: wijzijnlume.nl/sprekers

** Aantal deelnemers bleef achter.

*** Op 10 november werd in Kampen de tweede editie van de Lume Ladies Light Trail georganiseerd. Met ruim 350 deelnemers en een opbrengst van meer dan € 48.000,- voor Leads in Sri Lanka was dit event een groot succes. Zie ook: wijzijnlume.nl/lighttrail. De Light Trail blijkt een goed werkend en aansprekend concept wat te kopiëren en schaalbaar is. Alhoewel het niet lukte om het event op twee plaatsen te organiseren, is de begroting wel gerealiseerd. In 2024 krijgt dit een vervolg; op dit moment vinden er gesprekken met twee nieuwe steden plaats.

6. ORGANISATIE

6.1 Personeelsbeleid

Voor het uitvoeren van ons werk zijn we afhankelijk van goed functionerende en gemotiveerde medewerkers die hun werk met plezier doen. Daarom willen we hen goede ondersteuning, waardering en een plezierig en professioneel werkklimaat bieden.

Verre Naasten kent de volgende organisatiestructuur. Naast de directie en het directiesecretariaat heeft onze organisatie vier afdelingen: bedrijfsvoering, communicatie en fondsenwerving, partners en programma's en Lume. In 2023 hielden we twee personeelsvergaderingen.

Onderstaande tabel is een weergave van de ontwikkeling in het personeelsbestand van Verre Naasten (situatie per 31 december 2023):

Omschrijving	Werkelijk 2021	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023
Aantal medewerkers	23	26	23
Fulltime/parttime	6 / 17	6 / 20	5 / 18
FTE's	17,49	18,94	17,05
Vrouwelijke medewerkers	14	16	14
Mannelijke medewerkers	9	10	9
Gemiddelde leeftijd	45,85	46,00	45,37
Gemiddeld aantal dienstjaren	10,63	9,17	8,63
Ziekteverzuim* (excl. zwangerschapsverlof)	2,62%	5,53%	2,87%
Aantal vrijwilligers	26	23	67*

*) met ingang van 2023 vallen RSV-bestuursleden, leden van raad van toezicht en (kantoor)vrijwilligers binnen dit aantal vrijwilligers. In voorgaande jaren telden we anders.

Veiligheid en welzijn

In 2023 voerden we een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uit. Dit is een inventarisatie van de gevaren binnen Verre Naasten ten aanzien van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn van medewerkers. Dat leidde tot een plan van aanpak waarvan we de actiepunten inmiddels al opvolgden.

Vrijwilligersbeleid

Verre Naasten doet regelmatig, voor allerlei werkzaamheden een beroep op vrijwilligers, op kantoor of in het (buiten)land. Het gaat om mensen die zich erg betrokken voelen bij onze missie en daarom graag willen bijdragen aan 'geloof delen wereldwijd, in woorden en daden'. We rekenen nu we een vereniging zijn, de RSV-bestuursleden ook als vrijwilligers.

6.2 Keurmerken

CBF-Erkend goed doel

Sinds 1 januari 2002 is Verre Naasten drager van het CBF-Keur (Centraal Bureau Fondsenwerving, Erkend Goed Doel). We hanteren bij de fondsenwerving ook de gedragscode van het CBF.

ANBI

Verre Naasten heeft, sinds de invoering ervan in januari 2008, een ANBI-verklaring. Deze verklaring garandeert dat de Belastingdienst ons erkent als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit biedt fiscale voordelen voor zowel donateurs als Verre Naasten. Het RSIN-nummer van Verre Naasten is 004668728.

6.3 Risicomanagement

Als mission-organisatie die wereldwijd actief is, heeft Verre Naasten te maken met uiteenlopende risico's. Omgaan met onzekerheid in een dynamisch complexe omgeving is een rode draad in al onze activiteiten.

Verre Naasten werkt met een risicomanagementmodel om zo de geïdentificeerde risico's te beheersen. De risico's zijn onderverdeeld in vijf risicogebieden. De streefwaarde voor risicobereidheid is per risicogebied bepaald. Alle geïdentificeerde risico's zijn vervolgens beoordeeld op basis van kans en impact. De gemiddelde scores van alle geïdentificeerde risico's blijven ruim onder de normwaarde. Per geïdentificeerd risico is er een voorkeursstrategie, waarbij gekozen kan worden uit: vermijden; beheersen – reduceren; overdragen of accepteren. Ook zijn er beheersingsmaatregelen benoemd, of worden er op basis van de jaarlijkse herbeoordeling aanvullende acties en/of beheersingsmaatregelen voorgesteld.

Hieronder worden van ieder risicogebied enkele bijzonderheden uitgelicht.

Strategische risico's

Geïdentificeerd risico: de traditionele wervingsmethoden verschuiven en de 'meer structurele' inkomsten van de achterban laten een dalende trend zien.

Verre Naasten is zich hiervan bewust en door hierop actief te anticiperen, laten zowel het aantal incasso's als de jaarlijkse waarde hiervan een licht stijgende lijn zien. Dit wordt o.a. bereikt door de inzet van telemarketing, maar ook door het crowdfunding-platform, online donatieformulieren en Tikkies.

Sinds medio 2023 zijn de banken gestopt met het verwerken van de acceptgirokaart. Ruim 80 goede doelen ontwikkelden het alternatief *Mijn eenmalige gift* dat inmiddels door Verre Naasten wordt gebruikt.

Financiële risico's

Een risico is dat het ledental van kerkelijke gemeentes terugloopt, het aantal donateurs minder wordt en de collecteopbrengsten dalen. We constateren een toenemende financiële druk bij de leden van de RSV's, de zgn. support-kerken, en zien dat enkele support-kerken het lidmaatschap bij hun RSV hebben opgezegd.

Als beheersingsmaatregel zet Verre Naasten in op het vergroten van de betrokkenheid van de achterban. Dit richt zich met name op het verdiepen van de relatie met bestaande donateurs. Er wordt ook ingezet op het hebben van een mission-ambassadeur in iedere NGK-gemeente.

Compliance risico's

De risicobereidheid van Verre Naasten is laag als het gaat om risico's die vallen in deze categorie. Denk aan risico's als niet-ethische fondsenwerving, verwijtbaar falend toezicht door directie en/of raad van toezicht, of het hacken of lekken van de opslag van gegevens (van donateurs, medewerkers, partners).

Om deze risico's te beheersen zijn tal van beheersingsmaatregelen in het leven geroepen. Intern hebben wij maatregelen getroffen, maar er is ook extern toezicht door het CBF, ANBI en externe accountantscontrole.

Operationele risico's

Ons werk wereldwijd brengt onvermijdelijk een aantal risico's met zich mee. Een operationeel risico als veiligheid heeft de hoogste prioriteit en is voor Verre Naasten een integraal onderdeel van de zorgplicht voor haar medewerkers. Het veiligheidsbeleid geeft weer hoe Verre Naasten veiligheidsrisico's wil beheersen. Zo willen we de gevolgen van deze risico's voor onze eigen organisatie en partnerorganisaties, ons personeel, onze reputatie en bezittingen beperken. We zijn ons daarbij bewust, dat we niet alle risico's kunnen vermijden. Het personeel van Verre Naasten realiseert zich dat ook en is gemotiveerd om onzekerheden op een verantwoordelijke manier te accepteren bij de uitvoering van hun werk in Gods Koninkrijk en om – zoals in alles – op de Heer te vertrouwen.

Het veiligheidsbeleid beschrijft de organisatorische aanpak van veiligheid en stelt algemene regels voor veiligheidsbeheersing. Zo willen we onze medewerkers informeren om een actieve rol te spelen in het verminderen van risico's. In dit alles zien we veiligheidsbeheersing niet als beperkend, maar als een manier om ons werk en daardoor de voortzetting van projecten mogelijk te maken, onder omstandigheden die zonder veiligheidsbeheersing niet langer mogelijk zouden zijn.

Reputatierisico's

Imagoschade door bijvoorbeeld frauduleuze handelingen binnen Verre Naasten is een groot risico waarmee het vertrouwen in de organisatie ernstig geschaad kan worden. Om dit risico te beheersen, hebben we o.a. een anti-fraude en corruptiebeleid, functiescheiding en een systeem van (interne) audits.

Een ander risico is integriteitsschending (grensoverschrijdend gedrag) door medewerkers van Verre Naasten.

Verre Naasten heeft een integriteitsbeleid, als aanvulling op andere (beleids)documenten waarin ook aandacht is voor diverse integriteitsaspecten. Daar waar nodig wordt ernaar gerefereerd in het integriteitsbeleid.

Het integriteitsbeleid beschrijft expliciet de waarden en normen die Verre Naasten hanteert. Het geeft aan vanuit welke waarden wij werken en geeft de grenzen (normen) aan wanneer bepaalde handelingen niet geoorloofd zijn en wanneer, in voorkomend geval, sancties getroffen moeten worden.

Om een moreel kompas te ontwikkelen, de waarden en normen levend te houden en te ontwikkelen, bespreken we als collega's jaarlijks een aantal morele dilemma's.

Het integriteitsbeleid en de gedragscode buitenlandse werkreizen zijn op onze website gepubliceerd. Verder participeert Verre Naasten gezamenlijk met een aantal andere organisaties binnen de koepelorganisatie Prisma in een externe klachtencommissie. De klachtenregeling is eveneens op de website van Verre Naasten te vinden.

7. JAARREKENING

7.1 Inleiding

Verre Naasten mocht in 2023 veel zegen ervaren. We zijn dankbaar dat we – als linking pin tussen Nederlandse support-kerken en partner-kerken wereldwijd – over voldoende financiële middelen beschikten om te werken aan onze droom: wereldwijd geloven mensen in Jezus Christus als Verlosser en gaan Hem volgen. In deze jaarrekening zetten we onze financiën uit 2023 op een rij.

Met dankbaarheid constateren we dat we financieel gezien een goed jaar hebben gehad. Door onze hogere inkomsten, gecombineerd met lagere lasten, sloten we 2023 af met een positief resultaat.

De som van de baten bedroeg € 5.811.944,- en viel daarmee € 392.470,- hoger uit dan begroot. Prachtig! Ook in 2023 ontvingen we forse bijdragen van Stichting Pharus voor diverse projecten. Daarbij vielen de organisatielasten juist € 48.003,- lager uit, mede door lagere personeels- en communicatiekosten dan we hadden begroot.

Er was vooraf een negatief resultaat van € 375.084,- begroot. Het uiteindelijke financieel resultaat over 2023 is een positief resultaat van € 157.150,-.

Hieronder volgt de jaarrekening van vereniging Verre Naasten, waarin het resultaat over 2023 is verwerkt.

7.2 Balans

		31 december 2023	31 december 2022
Activa			
Materiële vaste activa	1	€ 3.079	€ 8.629
Investering Oikocredit	2	€ 655.121	€ 657.748
Vorderingen	3	€ 634.878	€ 538.021
Liquide middelen	4	€ 1.843.036	€ 1.706.394
Totaal activa		€ 3.136.114	€ 2.910.793

Passiva			
Reserves en Fondsen	5		
Reserves		€ 2.360.505	€ 2.143.355
Fondsen		€ 285.232	€ 192.274
		€ 2.645.738	€ 2.335.630
Voorzieningen	6	€ 27.547	€ 24.495
Kortlopende schulden	7	€ 462.830	€ 550.668
Totaal passiva		€ 3.136.114	€ 2.910.793

7.3 Resultaat (staat van baten en lasten)

		Werkelijk 2023	Begroot 2023	Werkelijk 2022
Baten				
Baten van particulieren	8	€ 2.125.344	€ 2.022.600	€ 1.862.202
Baten van bedrijven	9	€ 76.147	€ 30.300	€ 40.658
Baten van organisaties zonder winststreven	10	€ 3.600.582	€ 3.350.874	€ 3.149.965
Som van de geworven baten		€ 5.802.073	€ 5.403.774	€ 5.052.825
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	11	€ 9.871	€ 15.700	€ 8.965
Overige baten	12	€ -	€ -	€ 3.000
Som van de baten		€ 5.811.944	€ 5.419.474	€ 5.064.790

Lasten				
Besteed aan doelstellingen	13			
Ondersteuning partners		€ 4.246.550	€ 4.337.275	€ 3.879.759
Betrokkenheid achterban		€ 703.057	€ 709.080	€ 639.435
		€ 4.949.607	€ 5.046.355	€ 4.519.194
Wervingskosten	14	€ 421.021	€ 432.968	€ 393.526
Kosten beheer en administratie	15	€ 305.808	€ 319.235	€ 284.790
Som van de lasten		€ 5.676.436	€ 5.798.558	€ 5.197.510
Saldo voor financiële baten en lasten		€ 135.508	€ -379.084	€ -132.720
Saldo financiële baten en lasten	16	€ 21.642	€ 4.000	€ -2.740
Saldo van baten en lasten		€ 157.150	€ -375.084	€ -135.460
Bestemming saldo van baten en lasten overschot/tekort toegevoegd/onttrokken aan:				
Continuïteitsreserve		€ 207.150	€ -234.960	€ 45.071
Bestemmingsreserve Lume		€ -90.000	€ -100.000	€ -110.000
Bestemmingsreserve Mission Nederland		€ -	€ -	€ -35.000
Bestemmingsreserve Spanje		€ 100.000	€ -	
Bestemmingsfondsen		€ -60.000	€ -40.124	€ -35.531
		€ 157.150	€ -375.084	€ -135.460

7.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen	
Voor naamste activiteiten	Verre Naasten is een vereniging (Kamer van Koophandel 40506306) gevestigd te Zwolle. Samen met en namens lokale support-kerken in Nederland werken wij mee aan de verspreiding van het evangelie, wereldwijd. We onderhouden hiervoor relaties met partner-kerken en christelijke organisaties die in hun directe omgeving het geloof delen, in woord en daad. Zo willen we, als broers en zussen in Gods wereldwijde kerk, samen optrekken in het geloof en kerk-zijn en Gods reddingsplan bekendmaken. Tot wederzijdse steun, inspiratie en bemoediging en dit alles tot eer van God. Kort samengevat als 'geloof delen wereldwijd'.
Toegepaste standaarden	De jaarrekening, na verwerking van het resultaat, is opgesteld overeenkomstig de Richtlijn 650 Fondsenwervende Organisaties. De jaarrekening is opgemaakt op 3 april 2024.
Schattingen	Bij het toepassen van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van Verre Naasten zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Als het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, vermelden we de aard van deze oordelen en schattingen (inclusief de bijbehorende veronderstellingen) bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.
Stelselwijziging	In 2023 heeft geen stelselwijziging plaatsgevonden.
Omrekening van vreemde valuta	De valutakoersverschillen die optreden bij transacties, nemen we als resultaat in de staat van baten en lasten op. We achten de koersrisico's beperkt, daarom zijn deze risico's niet afgedekt. Per balansdatum is er geen sprake van posities in vreemde valuta.
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	
Algemeen	Voor zover niet anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde, daarbij rekening houdend met eventuele waardeverminderingen.
Vaste activa	
Materiële vaste activa	Materiële vaste activa waarderen we op basis van de aanschafwaarde, verminderd met de lineaire afschrijving op basis van de verwachte levensduur, rekening houdend met eventuele restwaarde. In het jaar van aanschaf wordt naar rato afgeschreven.
Vlottende activa	
Investering in Oikocredit Nederland Fonds	De investering in Oikocredit Nederland Fonds waarderen we tegen kostprijs. Indien er sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering gebeurt ten laste van de staat van baten en lasten. De ingelegde gelden zijn maandelijks opneembaar.
Vorderingen	Vorderingen waarderen we bij eerste verwerking tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten (indien materieel). Voorzieningen wegens oninbaarheid brengen we in mindering op de boekwaarde van de vordering.
Passiva	
Reserves	Bestemmingsreserves zijn gelden die door de Raad van Toezicht voor een specifiek doel zijn geormerkt.
Fondsen	Bestemmingsfondsen ontstaan door ontvangen gelden die door derden zijn gegeven met een specifieke bestemming, waarvan nog geen besteding heeft plaatsgevonden.
Voorzieningen	Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Bij Verre Naasten is het loopbaanbudget als voorziening opgenomen.
Kortlopende schulden	Kortlopende schulden waarderen we bij de eerste verwerking tegen reële waarde. Dit is meestal de nominale waarde. Onder kortlopende schulden vallen de nog te betalen bedragen in het verslagjaar, maar waarvan per balansdatum de nota nog niet is ontvangen. Kortlopende schulden worden naar verwachting binnen een jaar afgewikkeld.

Grondslagen voor resultaatbepaling	
Algemeen	Ontvangsten en uitgaven rekenen we in de staat van baten en lasten toe aan de periode waarop ze betrekking hebben, met uitzondering van de donaties: deze worden verantwoord in het jaar van ontvangst. Alle opbrengsten nemen we voor het brutobedrag in de baten op, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld. Kosten die nodig zijn om bepaalde baten te realiseren, presenteren we in de staat van baten en lasten als last.
Baten	
Nalatenschappen	Nalatenschappen nemen we op in het boekjaar waarin we de omvang betrouwbaar kunnen vaststellen. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten verantwoorden we als 'baten uit nalatenschappen' in het boekjaar waarin het wordt ontvangen, voor zover deze niet al in een voorgaand boekjaar is verantwoord.
Lasten	
Bestedingen aan doelstellingen	Onder 'Bestedingen aan doelstellingen' verstaan we de in het verslagjaar toegekende bedragen voor de projecten waarmee we aan onze doelstellingen werken en de uitvoeringskosten die we aan hetzelfde jaar kunnen toerekenen, voor zover deze toekenningen betrekking hebben op het verslagjaar.
Wervingskosten	Alle kosten van activiteiten waarmee we mensen stimuleren om geld te geven voor één of meer van onze doelstellingen, worden aangemerkt als 'Wervingskosten'. Dit houdt in dat ook kosten voor publiciteit en communicatie hieronder vallen, tenzij het om bewustwordingsactiviteiten gaat. Regelmatig is er bij activiteiten sprake van een combinatie van bewustwording en werving baten. In die gevallen rekenen we de kosten die betrekking hebben op bewustwording voor dat deel zo nauwkeurig mogelijk toe.
Kosten beheer en administratie	Kosten beheer en administratie zijn kosten voor (interne) beheersing en administratievoering, die niet worden toegerekend aan een doelstelling of de wervingskosten.
Personeelskosten	De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten
Waarderingsgrondslagen WNT	Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) houdt Verre Naasten zich aan de Beleidsregel toepassing WNT en hanteert deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening.
Pensioenlasten	Verre Naasten neemt deel aan de bedrijfstakpensioenregeling die is ondergebracht in het Pensioenfonds Zorg & Welzijn. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie verantwoorden we als last in de staat van baten en lasten, en voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, nemen we deze als verplichting op de balans op. We hebben geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstige hogere premiebijdragen. Om deze reden brengen we de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat.

7.5 Toelichting op de balans per 31 december 2023

(1) Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn in gebruik voor de bedrijfsvoering. Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

	Inventaris	Computer-apparatuur	Software	Totaal
Boekwaarde 1 januari 2023	€ 2.852	€ -	€ 5.776	€ 8.629
Af: Afschrijvingslast	€ -2.662		€ -2.888	€ -5.550
Bij: Investerings				€ -
Boekwaarde 31 december 2023	€ 191	€ -	€ 2.889	€ 3.079

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

Inventaris	20,00%
Computerapparatuur	33,33%
Software	20,00% / 33,33%

(2) Investing in Oikocredit Nederland Fonds

	31 december 2023	31 december 2022
Participatie in Oikocredit Nederland Fonds	€ 655.121	€ 657.748

Sinds 2015 is een deel van de middelen die niet direct voor de uitvoering nodig zijn, ondergebracht in het Oikocredit Nederland Fonds. Oikocredit is een wereldwijd opererende organisatie die private financiering verschaft aan microfinancieringsinstellingen. Daarnaast verleent zij ook krediet aan coöperaties, fairtrade-organisaties en ondernemingen die zich richten op duurzame economische ontwikkeling op lange termijn.

Onze ingelegde gelden zijn maandelijks opneembaar. Het beleid van Verre Naasten is dat maximaal 50% van de omvang van de continuïteitsreserve wordt ondergebracht bij een duurzame bank en/of het Oikocredit Nederland Fonds. De mutatie in het saldo komt doordat 0,35% beheervergoeding in mindering wordt gebracht op de belegging. Deze bedroeg in 2023 € 2.627,-. In 2023 is er 0,5% dividend (€ 3.294,-) uitgekeerd.

(3) Vorderingen

De looptijd van de vorderingen is maximaal één jaar.

	2023	2022
Nog te ontvangen bedragen	€ 562.404	€ 445.330
Debiteuren	€ 53.991	€ 10.958
Vooruitbetaalde bedragen	€ 35.425	€ 81.733
Overige vorderingen	€ -16.942	€ -
Stand per 31 december	€ 634.878	€ 538.021

Nog te ontvangen bedragen:

Deze post bestaat per balansdatum grotendeels uit € 272.826,- (2022: € 207.427,-) nog te ontvangen van RSV's (regionale samenwerkingsverbanden van support-kerken) en € 235.469,- (2022: € 165.000,-) uit nog te ontvangen bedragen uit nalatenschappen. De verwachting is dat we deze bedragen binnen een jaar ontvangen.

(4) Liquide middelen

Tijdelijk niet benodigde liquiditeiten worden bij een aantal Nederlandse financiële instellingen ondergebracht.

De liquide middelen zijn vrij besteedbaar.

	2023	2022
Banken	€ 1.843.036	€ 1.706.394

(5) Reserves en fondsen

Reserves	1-1-2023	Dotatie	Onttrekking	31-12-2023
Continuïteitsreserve	€ 2.053.355	€ 207.150		€ 2.260.505
Bestemmingsreserve Lume	€ 90.000		€ 90.000	€ -
Bestemmingsreserve Spanje	€ -	€ 100.000		€ 100.000
Reserves totaal	€ 2.143.355	€ 307.150	€ 90.000	€ 2.360.505
Fondsen	1-1-2023	Donatie	Onttrekking	31-12-2023
Bestemmingsfonds studie Manuel Gallardo (Cuba)	€ 25.000		€ 12.500	€ 12.500
Bestemmingsfonds MERF	€ 152.958	€ -	€ -	€ 152.958
Bestemmingsfonds Kerkbouw India 2022	€ 20.000		€ 20.000	€ -
Bestemmingsfonds Missie conferentie	€ 4.774			€ 4.774
Bestemmingsfonds bouw school EST	€ -	€ 60.000		€ 60.000
Bestemmingsfonds Gerizim Community Center	€ 48.000		€ 48.000	€ -
Bestemmingsfonds droomprojecten	€ -	€ 13.000		€ 13.000
Bestemmingsfonds Communicatie-doeleinden	€ 30.000		€ 30.000	€ -
Bestemmingsfonds HBS	€ 16.500		€ 16.500	€ -
Bestemmingsfonds uit nalatenschap	€ 48.000		€ 6.000	€ 42.000
Fondsen totaal	€ 345.232	€ 73.000	€ 133.000	€ 285.232

Het beleid van Verre Naasten is erop gericht om de reserves op een verantwoorde wijze zo minimaal mogelijk te houden.

Continuïteitsreserve:

Het doel van de continuïteitsreserve is het dekken van risico's en zeker stellen dat Verre Naasten ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen. De hoogte van deze reserve is gebaseerd op een analyse van specifieke risico's, zoals:

1. personeelskosten en doorlopende organisatiekosten voor een periode van zes maanden om terugloop van inkomsten tijdens een overbruggings- of liquidatieperiode op te kunnen vangen;
2. een bedrag om directe nood te kunnen bieden in noodhulp situaties;
3. opvangen van valutarisico's;
4. opvangen seizoensinvloeden om toegezegde projectbetalingen tijdig uit te kunnen voeren;
5. egalisatie risico begroten nalatenschappen;
6. een bedrag voor ernstige ongevallen en/of calamiteiten
7. en impact problemen op gebied van ICT.

De berekende noodzakelijk geachte omvang van de continuïteitsreserve bedraagt ongeveer € 1.550.000,-. De verwachting is dat de continuïteitsreserve eind 2024 ongeveer 1.900.000,- zal bedragen en daarmee zo'n 23% hoger is dan de berekende noodzakelijke omvang. Verre Naasten heeft als beleid dat de continuïteitsreserve maximaal 20% mag afwijken van het berekende streefbedrag. Er is in 2022 een plan van aanpak opgesteld waarbij het streven is om binnen drie jaar op of rondom de benodigde reservepositie te zitten.

Bestemmingsreserve Spanje:

Er is een nieuwe bestemmingsreserve Spanje aangemaakt, bedoeld voor een (deel)bijdrage voor de aankoop van een kerkgebouw voor één de kerken van de IRE in Spanje. De verwachting is dat de bestedingen in 2024/2025 zullen plaatsvinden.

Bestemmingsreserve Lume:

In het meerjarenbeleidsplan 2017-2021 heeft Verre Naasten de keuze gemaakt om een label te introduceren gericht op christenvrouwen in de leeftijd van 20-45 jaar, onder de merknaam Lume. De pilot wordt verlengd gedurende de periode van het nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2022-2026. Het fonds is in 2023 volledig aangewend voor uitgaven voor Lume.

Bestemmingsfondsen:

Er is een bestemmingsfonds communicatiedoeleinden (opgebouwd uit reserves 'Naast'). Het resterende bedrag van dit fonds is in 2023 volledig aangewend voor communicatiedoeleinden voor ons mission-werk. In 2016 ontving Verre Naasten een bedrag uit een nalatenschap (via het toenmalige GKV-deputaatschap Financiën & Beheer). In overleg met dit deputaatschap is overeengekomen dat het bestemmingsfonds in 10 jaar (2021-2030) zal worden afgebouwd, waarbij ieder jaar een deel zal worden onttrokken.

Voor de overige bestemmingsfondsen geldt dat in de benaming is aangegeven waar het fonds voor bestemd is. In 2023 hebben er diverse onttrekkingen plaatsgevonden gericht op besteding voor het betreffende project. Ook zijn er een drietal bestemmingsfondsen aangemaakt. De bestedingen voor twee van deze bestemmingsfondsen zullen in 2024 plaatsvinden. Voor het bestemmingsfonds MERF geldt dat de bestedingen gedurende de komende vijf jaren zullen plaatsvinden. In 2023 is het werk van 'Commissie Steun MERF' uit Meppel ondergebracht bij Verre Naasten. De reserves zijn rechtstreeks in het bestemmingsfonds verwerkt.

In 2023 zijn geen herbestemmingsbesluiten genomen door de raad van toezicht.

(6) Voorzieningen

	2023	2022
Voorzieningen	€ 27.547	€ 24.495

Onder deze post valt het loopbaanbudget. Dit budget is door Verre Naasten gereserveerd voor haar werknemers.

(7) Kortlopende schulden

	2023	2022
Crediteuren	€ 82.606	€ 73.718
Belastingen en premies sociale verzekeringen	€ 77.097	€ 82.680
Pensioenen	€ -	€ -
Reservering verlofuren	€ 69.611	€ 75.824
Nog te betalen bedragen	€ 30.537	€ 146.498
Vooruit ontvangen bedragen	€ 97.660	€ 54.610
RSV Eigen vermogen	€ 105.319	€ 117.338
Stand per 31 december	€ 462.830	€ 550.668

Specificatie RSV Eigen vermogen:

Een aantal RSV's hebben hun bankrekening opgezegd en hebben het vermogen ondergebracht bij Verre Naasten. Deze bedragen zijn opgenomen onder kortlopende schulden omdat het geen onderdeel is van het eigen vermogen van Verre Naasten, aangezien de betreffende RSV een eigen juridische entiteit is.

	2023	2022
Drenthe Mission	€ 56.816	€ 57.690
Groningen Mission	€ 48.504	€ 59.648
Stand per 31 december	€ 105.319	€ 117.338

7.5.1 Niet in de balans opgenomen regelingen

Verplichtingen

Verre Naasten huurt van SHGO (Stichting Huisvesting Gereformeerde Organisatie) een kantooruimte. In 2024 wordt door SHGO een onderverhuurovereenkomst opgesteld voor de jaarlijkse huurovereenkomst. De totale huursom voor Verre Naasten bedraagt voor 2024 € 54.781,-.

Het doel van SHGO is het verwerven, beheren en exploiteren van huisvesting voor gereformeerde organisaties en het bevorderen van de samenwerking tussen deze organisaties. De stichting verhuurt kantooruimte aan diverse organisaties waaronder ook aan Verre Naasten. In het bestuur van SHGO heeft Verre Naasten ook een zetel. Het vermogen van SHGO wordt gevormd door de oprichters van de stichting (waaronder Verre Naasten). Bij ontbinding van de stichting wordt een positief saldo van de organisaties die in de 5 jaar voorafgaand aan de ontbinding huurder waren van SHGO verdeeld naar rato van de door haar betaalde huur in deze 5 jaar.

Partnertoekenningen

Op basis van de vastgestelde begroting wordt de partner geïnformeerd over de ruimte voor het nieuwe jaar. De hoogte van dit bedrag wordt verantwoord in de 'niet in de balans opgenomen regelingen' omdat er geen sprake is van een verplichting. De toegekende ruimte aan partners op 1 januari 2024 bedraagt in totaal € 3.488.962,-.

7.6 Toelichting op de staat van baten en lasten 2023

(8) Baten van particulieren

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Donaties particulieren	€ 1.695.020	€ 1.725.000	€ 1.678.541
Memberbijdrage en donaties Lume	€ 81.458	€ 67.600	€ 61.777
Baten uit nalatenschappen	€ 348.866	€ 230.000	€ 121.883
Baten van particulieren	€ 2.125.344	€ 2.022.600	€ 1.862.202

De donaties van particulieren waren in 2023 € 102.744,- hoger dan begroot. Vele duizenden particuliere donateurs steunden ons met een automatische incasso, of gaven op diverse fondsenwervende mailingen. Verder zijn er enkele telemarketingacties gehouden (reactivering, upgrade en Studiefonds Kerkleiders), waarbij veel donateurs hun toezegging hebben verhoogd. We zijn onze achterban dankbaar dat ze ook in 2023 het werk van Verre Naasten ruimhartig hebben ondersteund.

In 2023 is er als onderdeel van de baten van particulieren € 9.491,- bestemd voor noodhulpacties binnengekomen.

We konden met dankbaarheid € 348.866,- aan baten uit nalatenschappen noteren. Een bijzonder manier van geven! Vanaf 2021 heeft Verre Naasten de baten uit erfenissen en legaten opgenomen in de begroting, rekening houdend met het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar. Het gemiddelde over de jaren 2019 t/m 2023 bedroeg jaarlijks € 199.461,-. In 2023 was het ontvangen bedrag uit nalatenschappen (erfenissen en legaten) dus hoger dan begroot.

(9) Baten van bedrijven

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Donaties bedrijven	€ 68.978	€ 22.000	€ 36.433
Donaties bedrijven Lume	€ 7.169	€ 8.300	€ 4.225
Donaties van bedrijven	€ 76.147	€ 30.300	€ 40.658

In 2023 zijn er enkele bedrijven geweest die substantieel hebben bijgedragen. Ook is er als onderdeel van de baten van bedrijven € 1.000,- bestemd voor noodhulpacties binnengekomen.

(10) Baten van organisaties zonder winststreven

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Kerken	€ 297.862	€ 295.000	€ 215.635
Bijdrage RSV's	€ 2.304.505	€ 2.206.214	€ 2.283.510
Verenigingen en stichtingen	€ 962.072	€ 809.000	€ 641.596
Donaties t.b.v. Lume	€ 36.144	€ 40.660	€ 9.224
Baten van organisaties zonder winststreven	€ 3.600.582	€ 3.350.874	€ 3.149.965

De baten van kerken en t.b.v. Lume zijn aanmerkelijk hoger dan in 2022, en zijn ongeveer op het niveau van het begrootte bedrag.

De inkomsten van verenigingen en stichtingen bedroeg in 2023 € 962.072,- waarvan € 748.341,- van Stichting Pharus en € 47.230,- van EO Metterdaad. Verre Naasten en haar partners wereldwijd zijn Stichting Pharus en EO Metterdaad zeer erkentelijk dat dankzij deze bijdragen een aantal (extra) projecten uitgevoerd konden worden.

In 2023 is er als onderdeel van de baten van organisaties zonder winststreven € 32.595,- bestemd voor noodhulpacties binnengekomen.

Bijdrage RSV's:

Deze bijdragen zijn afkomstig van Regionale Samenwerkingsverbanden (RSV's), waarmee Verre Naasten samenwerkt in de ondersteuning van partners wereldwijd. De RSV's ontvangen quota (vastgestelde ledenbijdragen) van hun support-kerken.

Hieronder een uitsplitsing van de bijdrage per RSV:

	Werkelijk 2023
Drenthe Mission	€ 237.130,00
Groningen Mission	€ 127.792,00
India Mission	€ 217.492,00
Indonesië Mission	€ 630.072,86
Kenia Mission	€ 33.600,00
Rijnmond Mission	€ 175.750,00
Utrecht Mission	€ 312.254,03
West-Afrika Mission	€ 129.900,81
Zuid-Afrika Mission	€ 415.512,93
Zuid-India Mission	€ 25.000,00
	€ 2.304.504,63

(11) Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Verkopen webshop Lume	€ 9.871	€ 15.700	€ 8.965
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	€ 9.871	€ 15.700	€ 8.965

(12) Overige baten en lasten

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Baten en lasten lopend boekjaar	€ -	€ -	€ 0
Baten en lasten voorgaand boekjaar	€ -	€ -	€ 3.000
Overige baten en lasten	€ -	€ -	€ 3.000

(13) Besteed aan doelstellingen

In hoofdstuk 7.8 worden de bestedingen aan doelstellingen gespecificeerd.

(14) Wervingskosten

In hoofdstuk 7.7 en 7.8 worden de wervingskosten behandeld, en wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe de kosten aan doelstellingen, werving, en beheer & administratie zijn gerelateerd.

(15) Kosten beheer en administratie

In hoofdstuk 7.7 en 7.8 worden de kosten beheer en administratie behandeld, en wordt inzicht gegeven in de kostenstructuur en hoe de kosten aan doelstellingen, werving, en beheer & administratie zijn gerelateerd.

(16) Financiële baten en lasten

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Rente betaald / ontvangen	€ 21.642	€ 4.000	€ -2.740
Financiële baten en lasten	€ 21.642	€ 4.000	€ -2.740

Nadat alle banken in 2021 ertoe waren overgegaan om negatieve rente in rekening te brengen over het saldo op de rekeningen zijn alle banken in de loop van de tweede helft in 2022 hier ook weer mee gestopt. De rente is in 2023 geleidelijk opgelopen, waardoor we uiteindelijk meer rente hebben ontvangen dan begroot.

7.7 Kerncijfers

De totale baten waren € 392.471,- hoger dan begroot, terwijl de lasten van de organisatie € 48.003,- lager waren dan begroot.

De bestedingen aan doelstellingen zijn € 71.214,- lager dan begroot. Er zijn een aantal bestemmingsfondsen aangemaakt (zie toelichting onder 7.5).

De ratio's vallen binnen de door Verre Naasten gehanteerde interne norm.

Kostenstructuur Verre Naasten	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Besteed aan doelstelling	€ 4.949.607	€ 5.046.355	€ 4.519.194
Wervingskosten	€ 421.021	€ 432.968	€ 393.526
Kosten beheer en administratie	€ 305.808	€ 319.235	€ 284.790
	€ 5.676.436	€ 5.798.558	€ 5.197.510

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022	Gemiddelde 2021-2023	Interne norm
Besteed aan doelstelling t.o.v. totale lasten	87,2%	87,0%	86,9%	87,5%	minimaal 85%*
Wervingskosten t.o.v. totale baten	7,2%	8,0%	7,8%		maximaal 7,5%
Kosten beheer en administratie t.o.v. totale lasten	5,4%	5,5%	5,5%		maximaal 7,5%

* gemiddeld minimaal 85% besteed aan doelstelling, gerekend over de laatste drie jaren.

7.8 Specificatie en verdeling van de lasten

De lasten ten behoeve van de doelstellingen bestaan uit directe- en indirecte doelbestedingen. Directe doelbestedingen zijn bijvoorbeeld bijdragen aan projecten aan (buitenlandse) partnerorganisaties. Een voorbeeld van indirecte doelbestedingen zijn personeelskosten in Nederland van medewerkers die projecten begeleiden en de kwaliteit ervan bewaken. De verdeling en toerekening van deze indirecte kosten zijn o.a. gebaseerd op de hoeveelheid tijd die werknemers van Verre Naasten aan de doelstellingen besteden. Hiervoor hanteert Verre Naasten een vaste verdeelsleutel die eens per vijf jaar wordt herzien bij het opstellen van het meerjarenbeleidsplan.

	Besteed aan doelstellingen		Wervings- kosten	Kosten Beheer & Adminis- tratie	Totaal		
	Ondersteuning partners wereldwijd	Betrokkenheid achterban			Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Lasten t.b.v. doelstellingen							
Bijdragen partner-organisaties	€ 3.478.747				€ 3.478.747	€ 3.549.961	€ 3.094.939
Lasten organisaties							
Personeelskosten	€ 595.383	€ 486.408	€ 211.025	€ 253.646	€ 1.546.462	€ 1.577.794	€ 1.522.267
Huisvestingskosten	€ 24.725	€ 20.200	€ 8.763	€ 10.533	€ 64.221	€ 56.100	€ 54.401
Kantoor- en algemene kosten	€ 97.715	€ 79.830	€ 34.634	€ 41.629	€ 253.808	€ 251.538	€ 215.705
Communicatiekosten	€ 49.980	€ 116.619	€ 166.599	€ -	€ 333.198	€ 360.260	€ 310.197
Totaal lasten	€ 4.246.550	€ 703.057	€ 421.021	€ 305.808	€ 5.676.436	€ 5.795.653	€ 5.197.510

7.9 Personeelskosten

De personeelskosten over 2023 zijn hieronder uitgewerkt.

	Werkelijk 2023	Begroting 2023	Werkelijk 2022
Salarissen en sociale lasten	€ 1.407.939	€ 1.450.000	€ 1.361.018
Pensioenpremie	€ 113.051	€ 112.457	€ 120.193
Reiskosten en thuiswerkvergoeding	€ 35.810	€ 35.000	€ 28.088
Stage- en vrijwilligersvergoedingen	€ 2.794	€ 6.867	€ 8.503
Overige personeelskosten	€ -13.132	€ -26.530	€ 4.465
Totaal personeelskosten	€ 1.546.462	€ 1.577.794	€ 1.522.267

De overige personeelskosten bestaan voornamelijk uit loonkosten voor personeel dat via Verre Naasten werd gecontracteerd, maar doorbelast werd aan andere instanties. Verder waren de werving- en selectiekosten hoger dan begroot in verband met een aantal personeelsmutaties.

De formatie van Verre Naasten bestaat op 31 december 2023 uit 17,05 FTE.

7.10 Bezoldiging raad van bestuur

De raad van toezicht heeft het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd. De laatste evaluatie was 3 april 2024. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt Verre Naasten de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij Verre Naasten vond plaats door de raad van toezicht van Verre Naasten. Dit leidde tot een zogenaamde BSD-score van 390 punten met een maximaal jaarinkomen van € 120.741,- (1 FTE/12 mnd.).

Bij Verre Naasten is er sprake van een eenhoofdige raad van bestuur (de heer K. Harink als directeur-bestuurder) Het voor de toetsing relevante werkelijke jaarinkomen van de directeur-bestuurder bedroeg in 2023 € 99.695,-. Deze beloning bleef binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn bleven binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 221.400,- per jaar. De belaste vergoedingen/bijtellings, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen. De bezoldiging van de directeur-bestuurder was in 2023 als volgt:

Naam:	De heer K. Harink
Functie:	Directeur-bestuurder
Dienstverband	
Aard (looptijd)	Onbepaald
Parttime percentage	100
Periode	1/1 – 31/12
Bezoldiging (EUR)	2023
Brutoloon/salaris	€ 83.970
Individueel keuzebudget	€ 15.725
Jaarinkomen	€ 99.695
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	€ 10.704
Totaal bezoldiging directie 2022 (incl. werkgeverslasten)	€ 110.399
Bezoldiging (EUR)	2022
Totaal bezoldiging directie	€ 105.137

De leden van de raad van toezicht ontvingen buiten een vergoeding voor hun onkosten, geen bezoldiging in 2023.

7.11 Begroting 2024

	Begroting 2024	Werkelijk 2023	Begroting 2023
Baten			
Baten van particulieren	€ 1.844.790	€ 2.125.344	€ 2.022.600
Baten van bedrijven	€ 31.300	€ 76.147	€ 30.300
Baten van organisaties zonder winststreven	€ 3.597.797	€ 3.600.582	€ 3.350.874
Som van de geworven baten	€ 5.473.887	€ 5.802.073	€ 5.403.774
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	€ 12.000	€ 9.871	€ 15.700
Overige baten	€ -	€ -	€ -
Som van de baten	€ 5.485.887	€ 5.811.944	€ 5.419.474
Lasten			
Besteed aan doelstellingen			
Ondersteuning partners	€ 4.374.198	€ 4.246.550	€ 4.337.275
Betrokkenheid achterban	€ 764.123	€ 703.057	€ 709.080
	€ 5.138.321	€ 4.949.607	€ 5.046.355
Wervingskosten	€ 442.517	€ 421.021	€ 432.968
Kosten Beheer en Administratie	€ 342.790	€ 305.808	€ 319.235
Som van de lasten	€ 5.923.629	€ 5.676.436	€ 5.798.558
Saldo voor financiële baten en lasten	€ -437.742	€ 135.508	€ -379.084
Saldo financiële baten en lasten	€ 20.000	€ 21.642	€ 4.000
Saldo van baten en lasten	€ -417.742	€ 157.150	€ -375.084

7.12 Ondertekenen jaarrekening

Raad van bestuur:

K. Harink – directeur-bestuurder

Te Zwolle in de vergadering van 3 april 2024

Raad van toezicht:

A.H. te Rietstap – voorzitter

K.S. Tamminga – vicevoorzitter

B.M. Achterbergh-van Dijk – lid

K. de Lange – lid

M.H. Oosterhuis – lid

C.J. Starreveld – lid

Te Zwolle in de vergadering van 3 april 2024

Gebeurtenissen na balansdatum

Na de balansdatum deden zich geen gebeurtenissen voor die we hier moeten vermelden.

Instellingsgegevens:	
Naam instelling:	Vereniging Verre Naasten
Adres:	Dokter Spanjaardweg 4A
Postcode + Woonplaats:	8025 BT Zwolle
Telefoon:	(038) 427 04 10
E-mail:	info@verrenaasten.nl
Website:	www.verrenaasten.nl
Bankrekeningnummer:	NL31 INGB 0000 363600
Kamer van Koophandel:	40506306
Fiscaalnummer (RSIN):	004668728

8. OVERIGE GEGEVENS

8.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Het bestuur van Vereniging Verre Naasten

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging Verre Naasten te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Verre Naasten op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "fondswervende organisaties" en de Beleidsregels toepassing WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. De staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Verre Naasten zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van richtlijn 650 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekening-controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in richtlijn 650 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met richtlijn 650.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "fondswervende organisaties" en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op onze website en op www.nba.nl kunt u meer informatie vinden over de aard van onze werkzaamheden.

Emmen, 3 april 2024

HK Accountants B.V.

8.2 Verantwoordingsverklaring raad van toezicht

De raad van toezicht van vereniging Verre Naasten onderschrijft volgens de statuten de volgende uitgangspunten: scheiding tussen de functies, toezicht houden, besturen en uitvoeren, optimale besteding van de middelen en optimale relaties met belanghebbenden.

Toezicht houden, besturen en uitvoeren

Verre Naasten is een vereniging, opgericht in 1978. De vereniging is statutair gevestigd te Zwolle. De raad van toezicht keurt het door de directeur-bestuurder voorgestelde beleid goed en ziet toe op de invulling van de missie en visie van Verre Naasten. Daarnaast beoordeelt zij het functioneren van de directeur-bestuurder. De verantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding en uitvoering ligt bij de directeur-bestuurder van Verre Naasten. De directeur-bestuurder rapporteert hierover aan de raad van toezicht volgens de vastgestelde planning- en control cyclus.

Optimale besteding van de middelen

In het Meerjarenbeleidsplan worden de strategische ambities van vereniging Verre Naasten voor de jaren 2022-2026 beschreven. Verre Naasten heeft als onderdeel van de planning- en control cyclus diverse monitorings- en evaluatie-instrumenten beschikbaar zoals het Management Informatie Systeem (MIS), periodieke rapportages, financiële overzichten en projectevaluaties. Besteding van de middelen wordt continu getoetst aan de daaraan ten grondslag liggende afspraken (begrotingen, contracten, partnerovereenkomsten). Aanvragen van partners worden via een uitgebreid systeem van toetsing beoordeeld; van planning en uitvoering tot evaluatie.

Optimale relaties met belanghebbenden

Verre Naasten hecht grote waarde aan goede relaties met haar achterban en partners. Interactieve en transparante communicatie is daarbij van cruciaal belang. Communicatie vindt plaats via persoonlijk of telefonisch contact. Klanttevredenheid en klachtenprocedures zijn belangrijke onderwerpen in de jaarplannen.

Deze verantwoordingsverklaring is op 3 april 2024 vastgesteld door de raad van toezicht van vereniging Verre Naasten.

R
C
E
A
KIPLOMBE PARISH

VERRE NAASTEN
— geloof delen wereldwijd —